

วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงการทดลอง (experimental research) ผู้วิจัยใช้การออกแบบการวิจัยแบบมีกลุ่มควบคุม ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (pretest-posttest control group design) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมแพศึกษา อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2531 ที่สมัครใจเข้ารับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพ จำนวน 150 คน และได้คัดเลือกไว้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 24 คน เพื่อสุ่มเป็นกลุ่มทดลอง (A) กลุ่มทดลอง (B) และกลุ่มควบคุม (C) กลุ่มละ 8 คน โดยแต่ละกลุ่มมีเพศชาย 4 คน และเพศหญิง 4 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบจำแนกชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามคะแนนจากแบบวัดภาวะทางอาชีพโดยมีวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประกาศรับสมัครนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมแพศึกษา ที่ต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับการตัดสินใจ เลือกอาชีพ ซึ่งมีนักเรียนมาสมัครจำนวน 150 คน
2. ทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) ด้วยแบบวัดภาวะทางอาชีพกับนักเรียนที่มาสมัครทั้งหมด
3. จำแนกชั้นคะแนนวัดภาวะทางอาชีพจากน้อยไปหามากเป็น 4 ชั้นคะแนน ในแต่ละชั้นคะแนนสุ่มอย่างง่ายเข้าเงื่อนไขการทดลอง 3 เงื่อนไข เงื่อนไขละ 2 คน เป็นชาย 1 คน และหญิง 1 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเหมือนกัน 3 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง (A) กลุ่มทดลอง (B) และกลุ่มควบคุม (C) กลุ่มละ 8 คน เป็นชาย 4 คน และหญิง 4 คน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1.

ตารางที่ 1. ตารางการจำแนกชั้นคะแนนวิฤภาวะทางอาชีพก่อนการทดลอง เพื่อสุ่มตัวอย่าง เป็นกลุ่มทดลอง (A) กลุ่มทดลอง (B) และกลุ่มควบคุม (C)

ชั้นคะแนนวิฤภาวะทางอาชีพ	ความถี่ (f)	ความถี่จำแนกตามเพศ		กลุ่มทดลอง (A)		กลุ่มทดลอง (B)		กลุ่มทดลอง (C)	
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
14-19	12	3	9	1	1	1	1	1	1
20-25	49	19	30	1	1	1	1	1	1
26-31	71	24	47	1	1	1	1	1	1
32-37	18	5	13	1	1	1	1	1	1
รวม	150	51	99	4	4	4	4	4	4
		150		8		8		8	

4. ทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนวิฤภาวะทางอาชีพก่อนการทดลองของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance) ซึ่งปรากฏว่าไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มมีค่าเฉลี่ยของคะแนนวิฤภาวะทางอาชีพครั้งก่อนการทดลองไม่แตกต่างกันดังปรากฏในตารางที่ 7

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดวิฤภาวะทางอาชีพ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบวัดวิฤภาวะทางอาชีพ มาตราวัดทัศนคติ (The Career Maturity Inventory-Attitude Scale) ของ จอห์น โอ ไครท์ส (John O. Crites) ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดยรองศาสตราจารย์ ดร.พรพรรณ หงษ์พะประภา ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบทดสอบชนิดบังคับเลือกกว่า เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย จากข้อความซึ่งวัดองค์ประกอบของวิฤภาวะทางอาชีพจำนวน 50 ข้อ

1.2 การบริหารแบบทดสอบ ให้ผู้ตอบอ่านข้อความจากแบบทดสอบแล้วตอบว่า เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย ผู้ตอบจะได้คะแนน 1 คะแนน ถ้าตอบตรงตามแบบเฉยและจะได้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบไม่ตรงตามแบบเฉยซึ่งจะใช้เวลาทั้งสิ้น 30 นาที

1.3 ความเที่ยงของแบบทดสอบ (Reliability) จากการวิจัยของไครท์ส (Crites 1973 : 15) แสดงให้เห็นว่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (internal consistency reliability) ของแบบทดสอบที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับ 6 ถึง 12 ไคค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เฉลี่ยเท่ากับ .74 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ (coefficient of stability) จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับ 6 ถึง 12 จำนวน 1,648 คน ไคค่าเท่ากับ .71

1.4 ความตรงของแบบทดสอบ (Validity)

ไครท์ส (Crites 1973 : 15-21) ได้ทำการวิเคราะห์ความตรงของแบบทดสอบนี้ 3 ด้านคือ

1.4.1 ความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยการประเมินข้อความจากการวิเคราะห์เชิงประจักษ์ และการวิเคราะห์ตามหลักเหตุผลของผู้เชี่ยวชาญที่มาก็คติ จำนวน 10 คน พบว่า ข้อความที่เป็นการตอบสนองของการมีภาวะทางอาชีพมีความสอดคล้องกันร้อยละ 74

1.4.2 ความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์ (Criterion-related validity) ได้จากการเปรียบเทียบคะแนนกับตัวแปรภายนอก ซึ่งเป็นตัวแปรที่ได้รับการพิจารณาว่ามีลักษณะตรงกับที่ต้องการจะวัดจากการวิจัยของไครท์สพบว่า มีผู้ศึกษาพอสรุปได้ดังนี้ ฮอลเลนเดอร์ (Hollender 1964) พบว่าแบบวัดภาวะทางอาชีพ มาตรฐานทัศนคติมีความแปรปรวนรวมอย่างมีนัยสำคัญกับตัวแปรที่เป็นเกณฑ์ศึกษา คือความคงที่การตัดสินใจ ความเป็นจริง และการเลือกอาชีพของนักเรียนชายและหญิงระดับ 6-12 คาเรค (Carek 1965) พบว่าแบบวัดภาวะทางอาชีพ มาตรฐานทัศนคติมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ เลือกอาชีพของนักศึกษา ในวิทยาลัยที่ค่า สหสัมพันธ์ที่ .25 คูเทอ์ (Cooter 1966) พบว่าแบบวัดภาวะทางอาชีพ มาตรฐานทัศนคติ มีค่าสหสัมพันธ์ที่ .38 กับแบบสำรวจความพร้อมในการวางแผนทางอาชีพของกริบมอนส์ และโลนส์ และบาโทรี่ (Bathory 1967) พบว่าแบบวัดภาวะทางอาชีพ มาตรฐานทัศนคติมีความสัมพันธ์กับแบบสำรวจความพอใจในอาชีพของมิลเลอร์และฮอลเลอร์ของนักเรียนระดับ 9 และ 12 มีค่าสหสัมพันธ์ที่ .39 และ .31 จากงานวิจัยเหล่านี้จึงพอสรุปได้ว่าแบบวัดภาวะทางอาชีพ มาตรฐานทัศนคติมีความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์

1.4.3 ความตรงตามภาวะสันนิษฐาน (Construct validity)

มีงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าแบบวัดคุณลักษณะทางอาชีพ มาตรฐานวัดทัศนคติมีความสัมพันธ์กับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางอาชีพ พอสรูปไค์กิงน์ ไครท์ส และแซมเลอร์ (Crites and Samler 1967) พบว่าแบบวัดคุณลักษณะทางอาชีพ มาตรฐานวัดทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางการศึกษา และบุคลิกภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของซูเปอร์ (Super 1957) ที่แสดงให้เห็นว่าแบบวัดคุณลักษณะทางอาชีพ มาตรฐานวัดทัศนคติมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพยายามในการเรียน ความสำเร็จในการฝึกอบรมทางอาชีพและความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าแบบวัดคุณลักษณะทางอาชีพ มาตรฐานวัดทัศนคติมีความตรงตามภาวะสันนิษฐาน

พรหมราย นิมชนทศ (1977 อ้างถึงใน อรุณี ชาญชัยกิจ 2528 : 30) ได้แปลและดัดแปลงแบบวัดคุณลักษณะทางอาชีพ มาตรฐานวัดทัศนคติของไครท์สมาใช้ในประเทศไทย เพื่อศึกษาคุณลักษณะทางอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยคำนึงถึงภาษาที่แปลให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมและวัยรุ่นของไทย โดยการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ และหาความตรงของแบบวัด ด้วยการวิเคราะห์ตามหลักเหตุผลจากข้อคำถามแต่ละข้อ ผลการศึกษาพบว่า คะแนนจากแบบวัดคุณลักษณะทางอาชีพ มาตรฐานวัดทัศนคติมีความสัมพันธ์กับการประเมินของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะทางอาชีพของนักเรียน นอกจากนั้นผลการวิจัยพบว่าคะแนนคุณลักษณะทางอาชีพ มาตรฐานวัดทัศนคติ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระดับอาชีพของบิคมารดา ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยในต่างประเทศ และวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบวัดได้เท่ากับ .83

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดคุณลักษณะทางอาชีพ มาตรฐานวัดทัศนคตินี้ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนแพศึกษา ที่ไม่ใช่ประชากร จำนวน 80 คน เนื่องจากแบบวัดเป็นแบบให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อตอบตรงตามแบบเฉด และ 0 คะแนน เมื่อตอบไม่ตรงตามแบบเฉด ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ค่าความเที่ยงโดยใช้สูตร $K - R 20$ ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .76

ดังนั้นพอสรูปไค์กิงน์ว่าแบบวัดคุณลักษณะทางอาชีพ มาตรฐานวัดทัศนคติเป็นแบบวัดที่มีประสิทธิภาพที่จะนำมาใช้ในการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพตามที่ไครท์ส (Crites 1973:11,12) ได้

เสนอว่าแบบวัดคุณภาวะทางอาชีพ มาตราวัดทัศนคติสามารถใช้ในการประเมินบุคคลเข้ารับการศึกษาเชิงจิตวิทยาและประเมินผลที่เกิดจากวิธีจัดการศึกษาทางอาชีพได้ นอกจากนี้ยังเหมาะสำหรับการวัดปัญหาอาชีพของวัยรุ่น ที่เกี่ยวกับการตัดสินใจไม่ได้ และการเลือกอาชีพที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงและยังสามารถนำมาประเมินผลจากการศึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม (Davidschoffer et all 1976 : 413 - 416; Gangster and Lovell 1978 : 172-180; Sherry and Staley 1984 : 155-159)

2. โครงสร้างการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาโครงสร้างการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม เป็นลำดับขั้นตอนของกระบวนการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม ตามแนวคิดของ บุตเชอร์ (Butcher 1982:204 -208) กำหนดให้เป็นกลุ่มชนิดที่มีโครงสร้าง (structured group) ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ตามแนวคิดของรองศาสตราจารย์ ดร.นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2529 : 47-57) อาจารย์วัชรวิฑูรย์ ชูธรรม และคณะ (2523) สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย (2529) เคลลีและรัท (Kelly and Ruth 1987:25-105) มากูน (Magoon 1969) อ้างถึงใน Graff, Danish and Austin 1972:222,226; Zunker 1969:213-216) ทั้งนี้โดยมุ่งเน้นที่การมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึก และช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน กำหนดให้สมาชิกพบกันสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวม 6 สัปดาห์ โดยมีขั้นตอนในการพัฒนาโครงสร้างการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม ดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาวะทางอาชีพ พัฒนาการทางอาชีพ และการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม

2.2 ศึกษากิจกรรมแผนที่โลกงานอาชีพ ของรองศาสตราจารย์ ดร.นวลศิริ เปาโรหิตย์ ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2.3 ศึกษาเกมสัปดาห์ของรองศาสตราจารย์ ดร.นวลศิริ เปาโรหิตย์ ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งแปลจากหนังสือ Occupational Finder ของจอห์น แอล ฮอลแลนด์ (John L.Holland)

2.4 ศึกษาแบบพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน (Life Career Development System) ของอาจารย์วัชรวิฑูรย์ ชูธรรม หน่วยศึกษานินเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

2.5 ศึกษาแบบทดสอบความสนใจ แบบทดสอบความสามารถ และแบบทดสอบค่านิยมของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

2.6 ศึกษาโลกกว้างทางการศึกษา ของศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

2.7 ศึกษาโลกกว้างทางอาชีพ จากบัตร เลือกอาชีพ ของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

2.8 กำหนดหัวข้อ และกิจกรรมย่อย ที่ใช้ในการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม โดยแต่ละกิจกรรมกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีดำเนินการ และอุปกรณ์ตามเป้าหมาย 3 ประการ คือ

- ก. ความรู้ความเข้าใจในตนเอง
- ข. ความรู้ความเข้าใจในโลกกว้างทางการศึกษาและอาชีพ
- ค. การตัดสินใจและการวางแผนทางอาชีพ

2.9 นำโครงสร้างการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโนนทันวิทยายน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 8 คน เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วปรับปรุงแก้ไข โดยนำไปปรึกษาดูรูและชำนาญทางด้านการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

โครงสร้างการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ประกอบด้วยหัวข้อการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม และกิจกรรมต่าง ๆ จำนวน 12 กิจกรรม ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงโครงการสร้างการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม

ครั้งที่	หัวข้อการปรึกษา เชิงจิตวิทยาทาง อาชีพแบบกลุ่ม	วัตถุประสงค์	กิจกรรม	เป้าหมาย
1	การสร้างความคุ้น เคย ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์และการสำรวจ ความสนใจกิจกรรม ทางอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สมาชิกรู้จักกัน - เพื่อให้สมาชิกรู้จักบทบาท หน้าที่ของตนเองในการ เซากลุ่ม - เพื่อให้สมาชิกรู้จักตนเอง เกี่ยวกับความสนใจกิจ กรรมทางอาชีพ - เพื่อให้สมาชิกนำความรู้ เกี่ยวกับความสนใจกิจ กรรมทางอาชีพของตน เองไป เป็นปัจจัยในการ พิจารณา เลือกอาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> - การแนะนำตนเอง - "กิจกรรมที่ข้าพ เจ้าชอบ" (พัฒนา จากแนวคิดของ ดร. นวลศิริ เปา โรหิตย์ และวัชร สุวรรณ) 	ความรู้
2	การสำรวจทักษะ ทางอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สมาชิกรู้จักตนเอง เกี่ยวกับทักษะทางอาชีพที่ ตนเองให้ความสำคัญ - เพื่อให้สมาชิกนำความรู้ เกี่ยวกับทักษะทางอาชีพ ของตนเองไป เป็นปัจจัย ในการพิจารณา เลือก อาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> - "ทักษะทางอาชีพ ของข้าพเจ้า" (พัฒนาจากแนวคิด ของ ดร. นวลศิริ เปาโรหิตย์) 	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ครั้งที่	หัวข้อการปรึกษาเชิง จิตวิทยาทางอาชีพ แบบกลุ่ม	วัตถุประสงค์	กิจกรรม	เป้าหมาย	
3	การสำรวจบุคลิกภาพ ทางอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สมาชิกรู้จักตนเองเกี่ยวกับบุคลิกภาพทางอาชีพ - เพื่อให้สมาชิกนำความรู้เกี่ยวกับบุคลิกภาพทางอาชีพของตนเองไปเป็นปัจจัยในการพิจารณาเลือกอาชีพ 	"บุคลิกภาพทางอาชีพของข้าพเจ้า" (พัฒนาจากเกมส์ ปาค์ของ คร. นวลศิริ เปาโร- หิทย)	ความเข้าใจ	
4	การสำรวจความสนใจในอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สมาชิกรู้จักรหัสอาชีพและกลุ่มอาชีพที่ตนเองให้ความสนใจ - เพื่อให้สมาชิกนำความสนใจเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจไปเป็นปัจจัยในการพิจารณาเลือกอาชีพ 	- การทดสอบจาก "แบบทดสอบ ความสนใจ"ของ สมาคมแนะแนว แห่งประเทศไทย		
5	การสำรวจความสามารถทางอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สมาชิกรู้จักรหัสอาชีพและกลุ่มอาชีพที่ตรงกับความสามารถของตนเอง - เพื่อให้สมาชิกนำความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตรงกับความสามารถของตนเองไปเป็นปัจจัยในการพิจารณาเลือกอาชีพ 	- การทดสอบจาก "แบบทดสอบ ความสามารถ" ของสมาคมแนะ แนวแห่งประเทศไทย		ในตนเอง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ครั้งที่	หัวข้อการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม	วัตถุประสงค์	กิจกรรม	เป้าหมาย
6	การสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงาน	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สมาชิกรู้จักค่านิยมเกี่ยวกับงานที่ตนเองให้ความสำคัญและไม่ให้ความสำคัญ - เพื่อให้สมาชิกนำความรู้เกี่ยวกับค่านิยมของตนเองไปเป็นปัจจัยในการพิจารณาเลือกอาชีพ 	-การทดสอบจาก "แบบทดสอบค่านิยม" ของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย	
7	โลกกว้างทางการศึกษา (ตอนที่ 1)	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สมาชิกมีความรู้เกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 - เพื่อให้สมาชิกมีความรู้เกี่ยวกับระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาและวุฒิการศึกษาที่จะได้รับภายหลังจากจบจากหลักสูตรต่าง ๆ - เพื่อให้สมาชิกมีความเข้าใจที่ถูกต้องในกระบวนการเลือกอาชีพ 	-การสำรวจข้อมูล "แผนภูมิโลกกว้างทางการศึกษา" ของศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ	ความรู้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ครั้งที่	หัวข้อการปรึกษา เชิงจิตวิทยาทาง อาชีพแบบกลุ่ม	วัตถุประสงค์	กิจกรรม	เป้าหมาย
8	โลกกว้างทางการ ศึกษา (ตอนที่ 2)	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สมาชิกรู้จักชื่อของสถาบันการศึกษา และรู้จักประเภทวิชาหรือสาขาวิชาที่เปิดสอนของแต่ละสถาบัน - เพื่อให้สมาชิกมีความเข้าใจถูกต้องในกระบวนการเลือกอาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> - การสำรวจข้อมูลจากเอกสารแนะนำแนวการศึกษาของศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 	<p>ความเข้าใจ</p> <p>ในโลกกว้าง</p>
9	โลกกว้างทางอาชีพ (ตอนที่ 1)	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สมาชิกรู้จักประเภทของการประกอบอาชีพ - เพื่อให้สมาชิกรู้จักแนวทางการประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรต่าง ๆ - เพื่อให้สมาชิกมีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> - การสำรวจข้อมูลจากเอกสารแนะนำอาชีพของศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 	<p>ทางการศึกษา</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ครั้งที่	หัวข้อการปรึกษา เชิงจิตวิทยาทาง อาชีพแบบกลุ่ม	วัตถุประสงค์	กิจกรรม	เป้าหมาย
10	โลกกว้างทางอาชีพ (ตอนที่ 2)	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สมาชิกเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของงานอาชีพต่าง ๆ - เพื่อให้สมาชิกได้ทดลองเลือกอาชีพจากอาชีพในกลุ่ม "อาจจะเลือก" จำนวน 10 อาชีพ - เพื่อให้สมาชิกมีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ 	- การเลือกอาชีพจาก "บัตรเลือกอาชีพ" ของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย	และอาชีพ
11	ทักษะการตัดสินใจและการแก้ปัญหาทางอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สมาชิกรู้จักขั้นตอนการตัดสินใจในอาชีพ - เพื่อให้สมาชิกสามารถระบุอาชีพที่จะตัดสินใจเลือกจำนวน 3 อาชีพ - เพื่อให้สมาชิกมีอิสระในการตัดสินใจ 	- "การตัดสินใจและการแก้ปัญหาทางอาชีพ" ตามแนวคิดของมาโกน (Magoon)	การตัดสินใจและการวางแผนทางอาชีพ
12	การวางแผนและการตั้งเป้าหมายทางอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สมาชิกสามารถวางแผนดำเนินการไปสู่อาชีพที่เลือกได้ - เพื่อให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกอาชีพ 	"การวางแผนและการตั้งเป้าหมายของอาชีพ" ตามแนวคิดของเคลลีและรัท (Kelly and Ruth)	

3. โปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง จากรูปแบบการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง และขั้นตอนการตัดสินใจทางอาชีพ ตามแนวคิดของมากูน (Magoon 1969 อ้างถึงใน Graff, Danish and Austin 1972:222,226; Zunker 1986 : 213 - 216) รอมบินส์และทัคเกอร์ (Robbins and Tucker 1986 : 418-424) ผู้วิจัยได้ปรับปรุงให้เหมาะสมในลักษณะของชุดการเรียนรู้รายบุคคล (Individualized learning package) (Skinner 1954 อ้างถึงใน อรพรรณ พรสีมา 2530 : 32-33) แต่ละโปรแกรมจะประกอบด้วยชุดการเรียนรู้ คำแนะนำการไขบทเรียน จุดประสงค์ของบทเรียน การทดสอบก่อนเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลหลังการเรียนรู้ โดยที่กิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ในแต่ละโปรแกรมได้พัฒนามาจากแนวคิดของรองศาสตราจารย์ ดร. นวลศิริ เป่าโรหิตย์ (2529: 47-57) อาจารย์วัชรวิฑูรย์ ชูธรรม และคณะ (2523) สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย (2529) เคลลีย์และรัท (Kelly and Ruth 1987: 25 - 105) มากูน (Magoon 1969 อ้างถึงใน Graff, Danish and Austin: 1972:222,226; Zunker 1986:213-216) ทั้งนี้โดยมุ่งเน้นที่การให้ข้อเสนอแนะให้นักเรียนได้ศึกษา สืบหา และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากโปรแกรมที่จัดให้ด้วยตนเอง โดยในระหว่างศึกษาโปรแกรมนักเรียนจะไม่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ในการเปิดเผยตนเอง หรือขอความคิดเห็น แต่นักเรียนจะเป็นผู้พิจารณาและไตร่ตรองด้วยตนเอง กำหนดจัดโปรแกรมให้สัปดาห์ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง จำนวน 6 สัปดาห์ โดยมีหัวข้อโปรแกรมการศึกษา เช่น เกี่ยวกับโครงสร้างการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อให้การเปรียบเทียบผลของการมีปฏิสัมพันธ์เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น มีขั้นตอนในการพัฒนาโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง ดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิวัฒนาการทางอาชีพ พัฒนาการศึกษาทางอาชีพ ชุดการเรียนรู้รายบุคคล และโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง

3.2 ศึกษากิจกรรมแผนที่โลกงานอาชีพ ของรองศาสตราจารย์ ดร. นวลศิริ เป่าโรหิตย์ ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

3.3 ศึกษาเกมส์ปาคี ของรองศาสตราจารย์ ดร. นวลศิริ เป่าโรหิตย์ ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งแปลจากหนังสือ Occupational Pinder ของ จอห์น แอล ฮอลแลนด์ (John L. Holland)

3.4 ศึกษากระบวนการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน (Life Career Development System) ของอาจารย์วัชรวิ สุวธรรม หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

3.5 ศึกษาแบบทดสอบความสนใจ แบบทดสอบความสามารถ และแบบทดสอบค่านิยม ของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

3.6 ศึกษาโลกกว้างทางการศึกษา ของศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

3.7 ศึกษาโลกกว้างทางอาชีพ จากบัตรเลือกอาชีพ ของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

3.8 กำหนดข้อบทรื้อเรียนและกิจกรรมย่อย เช่น เกี่ยวกับโครงสร้างทางการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม โดยแต่ละโปรแกรมประกอบด้วยข้อชุดการเรียน คำแนะนำการใช้บทเรียน จุดประสงค์ของบทเรียน การทดสอบก่อนเรียน กิจกรรมการเรียน และการประเมินผลหลังเรียน

3.9 นำโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง ไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโนนหันวิทยายน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 8 คน เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วปรับปรุงแก้ไขโดยนำไปปรึกษานิสิตและผู้อำนวยการทางการศึกษาด้วยตนเอง ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (ดูตัวอย่างโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองใน ภาคผนวก ฉ)

โปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ประกอบด้วยข้อบทรื้อเรียน เช่นเดียวกับหัวข้อการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงโครงสร้างโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง

ครั้งที่	ชื่อบทเรียน	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	กิจกรรม	เป้าหมาย
1	การสำรวจความสนใจกิจกรรมทางอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> -บอกความหมายและประเภทของกิจกรรมทางอาชีพได้ -บอกความสำคัญของการมีความสนใจกิจกรรมทางอาชีพได้ -บอกกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ทำให้รู้สึกภาคภูมิใจหรือพอใจ จำนวน 10 กิจกรรมได้ -จำแนกกิจกรรมทั้ง 10 กิจกรรมว่าเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล ความคิด บุคคลหรือวัตถุสิ่งของใด -เล่าประสบการณ์อาชีพจำนวน 1 เรื่องได้ 	<p>"กิจกรรมที่ข้าพเจ้าชอบ" (พัฒนาจากแนวคิดของ ดร. นวลศิริ เป่าโรหิตย์ และวัชร ฐาธรรม)</p>	ความรู้
2	การสำรวจทักษะทางอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> -บอกความหมายและประเภทของ"ทักษะทางอาชีพ"ได้ -จำแนกกิจกรรมทางอาชีพทั้ง 10 กิจกรรม จากชุดที่ 1 ว่าเป็นกิจกรรมที่ใช้ในทักษะทางอาชีพประเภทใด -ระบุทักษะทางอาชีพที่ใช้ตามลำดับความมากน้อย 3 ลำดับได้ 	<p>"ทักษะทางอาชีพของข้าพเจ้า" (พัฒนาจากแนวคิดของ ดร. นวลศิริ เป่าโรหิตย์)</p>	ความเข้าใจ

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ครั้งที่	ชื่อบทเรียน	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	กิจกรรม	เป้าหมาย
3	การสำรวจบุคลิกภาพทางอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> -บอกความหมายของ"บุคลิกภาพ"ได้ -ยกตัวอย่างคำที่แสดงลักษณะบุคลิกภาพจำนวน 3 คำได้ -บอกประเภทของบุคลิกภาพทางอาชีพได้ -บอกความสำคัญของการรู้จักบุคลิกภาพทางอาชีพของตนได้ -ระบุบุคลิกภาพทางอาชีพของตนได้ 	<ul style="list-style-type: none"> -"บุคลิกภาพทางอาชีพของข้าพเจ้า"(พัฒนาจากเกมส์ป้าตีของ คร. นวลศิริ เป่าโรหิตย์) 	ในตนเอง
4	การสำรวจความสนใจในอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> -ระบุรหัสอาชีพที่ตนเองมีความสนใจจำนวน 1 รหัสได้ -บอกอาชีพที่ตนเองสนใจจากรหัสอาชีพจำนวนไม่เกิน 6 อาชีพได้ 	<ul style="list-style-type: none"> -การทดสอบจาก "แบบทดสอบความสนใจ"ของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย 	
5	การสำรวจความสามารถทางอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> -ระบุรหัสอาชีพที่ตนเองมีความสามารถจำนวน 1 รหัสได้ -บอกอาชีพที่ตนเองสนใจจากรหัสอาชีพจำนวนไม่เกิน 6 อาชีพได้ 	<ul style="list-style-type: none"> -การทดสอบจาก "แบบทดสอบความสามารถ"ของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย 	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ครั้งที่	ชื่อบทเรียน	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	กิจกรรม	เป้าหมาย
6	การสำรวจค่านิยม เกี่ยวกับงาน	-บอกความหมาย"ค่านิยม"ได้ -บอกประเภทของค่านิยมเกี่ยวกับงานได้ -บอกความสำคัญของค่านิยมเกี่ยวกับงานได้ -ระบุค่านิยมเกี่ยวกับงานที่ตนเองให้ความสำคัญจำนวน 3 ค่านิยมได้	-การทดสอบจาก "แบบทดสอบค่านิยม"ของสมาคม แนะแนวแห่งประเทศไทย	
7	โลกกว้างทางการศึกษา (ตอนที่ 1)	-บอกแนวทางการศึกษาต่อหลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ -บอกระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาของแต่ละหลักสูตรได้ -บอกชื่อวุฒิการศึกษาที่ได้รับภายหลังจบจากหลักสูตรต่าง ๆ ได้	-การสำรวจข้อมูล "แผนภูมิโลกกว้างทางการศึกษา" ของศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษา- ธิการ	ความรู้
8	โลกกว้างทางการศึกษา (ตอนที่ 2)	-บอกชื่อของสถาบันการศึกษาที่เปิดรับผู้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใดอย่างน้อย 3 สถาบัน -บอกประเภทวิชาที่เปิดสอนของแต่ละสถาบันใดอย่างน้อย 1 ประเภท	-การสำรวจข้อมูลจากเอกสารแนะแนวการศึกษาของศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ	ความเข้าใจ

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ครั้งที่	ชื่อบทเรียน	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	กิจกรรม	เป้าหมาย
9	โลกกว้างทางอาชีพ (ตอนที่ 1)	<ul style="list-style-type: none"> -บอกประเภทของการประกอบอาชีพเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ -ยกตัวอย่างอาชีพของแต่ละประเภทได้อย่างน้อย 1 อาชีพ -บอกชื่ออาชีพภายหลังจบจากหลักสูตรต่าง ๆ ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> -การสำรวจข้อมูลจากเอกสารและแนวอาชีพของศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 	ในโลกกว้าง
10	โลกกว้างทางอาชีพ (ตอนที่ 2)	<ul style="list-style-type: none"> -จำแนกอาชีพจากบัตรอาชีพตามความสนใจ เป็น 3 กลุ่ม คือ "กลุ่มจะไม่เลือก" "กลุ่มไม่แน่ใจ" และ "กลุ่มอาจจะเลือก" ได้ -จับอันดับอาชีพในกลุ่มที่อาจจะเลือกจำนวน 10 อันดับได้ -บอกสาเหตุที่เลือกอาชีพทั้ง 10 อันดับได้ -บอกลักษณะงานของอาชีพในกลุ่มที่อาจจะเลือกได้อย่างน้อย 3 อาชีพได้ 	<ul style="list-style-type: none"> -การเลือกอาชีพจาก "บัตรเลือกอาชีพ" ของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย 	ทางการศึกษาและอาชีพ

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ครั้งที่	ชื่อบทเรียน	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	กิจกรรม	เป้าหมาย
11	ทักษะการตัดสินใจและการแก้ปัญหาทางอาชีพ	-บอกขั้นตอนการตัดสินใจในอาชีพได้ -ระบุอาชีพที่ตัดสินใจเลือกจำนวน 3 อาชีพได้	"การตัดสินใจและการแก้ปัญหามทางอาชีพ" ตามแนวคิดของมาทูน	การตัดสินใจและการ
12	การวางแผนและการตั้งเป้าหมายทางอาชีพ	-บอกความสำคัญของการวางแผนทางอาชีพอย่างน้อย 3 ข้อ -บอกสิ่งที่ควรคำนึงในการวางแผนทางอาชีพอย่างน้อย 3 อาชีพ -บอกความหมายของ"เป้าหมาย" และชนิดของเป้าหมายได้ -ระบุสิ่งที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายจำนวน 1 อาชีพได้	"การวางแผนและการตั้งเป้าหมายทางอาชีพ" ตามแนวคิดของเคลลีและรัท (Kelly and Ruth)	วางแผนทางอาชีพ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) ด้วยแบบวัดจิตวิทยาทางอาชีพ มาตราวัดทัศนคติกับประชากร และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ดังที่ได้อธิบายไว้แล้วข้างต้น

2. ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มในวันและเวลาเดียวกัน สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมงระหว่างเวลา 15.30-16.30 น. เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2531 ถึงวันที่ 9 กันยายน 2531 ณ โรงเรียนชุมชนเพ็ญศึกษา อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น รวม 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 กลุ่มทดลอง (A) เป็นกลุ่มที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่มและมีรูปแบบการดำเนินการในกลุ่มแต่ละครั้งดังนี้

ก. ผู้นำกลุ่มสร้างความคุ้นเคยโดยให้สมาชิกแนะนำตนเองต่อกลุ่ม (เฉพาะ การเข้ากลุ่มครั้งที่ 1) หรือผู้นำกลุ่มสรุปสิ่งที่เกิดขึ้นในการเข้ากลุ่มครั้งที่ตามมา (ใช้ในการเข้ากลุ่มครั้งที่ 2 ถึงครั้งที่ 12)

ข. ผู้นำกลุ่มชี้แจงหัวข้อกิจกรรมและวัตถุประสงค์ของการเข้ากลุ่ม

ค. ผู้นำกลุ่มอธิบายกิจกรรม

ง. สมาชิกกลุ่มทำกิจกรรม

จ. สมาชิกแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึก ให้ข้อมูลย้อนกลับ หรือซักถามปัญหาโดยมีผู้นำกลุ่ม เป็นผู้เอื้ออำนวยให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์กันตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม

ฉ. สมาชิกและผู้นำกลุ่มร่วมกันสรุปผลและข้อคิดจากการเข้ากลุ่ม

ช. ผู้นำกลุ่มนัดหมายการพบกันครั้งต่อไป

รายละเอียดในการเข้ากลุ่มแต่ละครั้ง ดำเนินตามโครงสร้างการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม ซึ่งสรุปไว้ตามตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
<p>ครั้งที่ 1 วันจันทร์ ที่ 1 สิงหาคม 2531 เวลา 15.30 - 16.30น.</p>	<p>กลุ่ม เริ่มต้นโดยผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยและความไว้วางใจด้วยการกล่าวทักทายสมาชิกกลุ่มและบอกถึงความรู้สึกยินดีที่จะอยู่ด้วยกันกับสมาชิกตลอดระยะเวลา 6 สัปดาห์ในวันจันทร์และวันศุกร์ จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละประมาณ 1 ชั่วโมง เพื่อร่วมมือกันในการพิจารณาหาแนวทางเกี่ยวกับการวางแผนการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เมื่อนักเรียนจบชั้น ม. 3 ไปแล้วและผู้วิจัยได้อธิบายถึงบทบาทของสมาชิกในการเข้ากลุ่ม โดยเน้นที่การให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึก และช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน แล้วผู้วิจัยได้ให้สมาชิกแต่ละคนแนะนำตนเองต่อกลุ่ม โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่น ๆซักถาม เพื่อให้สมาชิกทุกคนสนิทสนมคุ้นเคยกันยิ่งขึ้น แล้วผู้วิจัยได้แสดงความคิดเห็นถึงการที่สมาชิกจะบรรลุดีความประสงค์ในการเข้ากลุ่มซึ่งสมาชิกจะต้องรู้จัก กั้นเอง รู้จักโลกกว้างทางการศึกษาและอาชีพ เรียนรู้ทักษะการตัดสินใจและการวางแผนทางอาชีพ โดยอาศัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเอื้ออำนวยให้ในลำดับต่อไป จากนั้นให้กิจกรรม "การสำรวจความสนใจกิจกรรมทางอาชีพ" โดยชี้แจงวัตถุประสงค์และให้โอกาสกลุ่มอภิปรายถึงความสนใจในกิจกรรมทางอาชีพ พร้อมยกตัวอย่างงานเป็นที่เข้าใจ แล้วให้สมาชิกสำรวจตนเองถึงกิจกรรมที่ชอบทำ หรือทำแล้วมีความสุข ไม่ว่าจะ เป็นเวลาเล่น เวลาเรียน หรือเหตุการณ์ที่รู้สึกประทับใจ โดยเขียนย่อ ๆ ในเอกสารที่แจกให้จำนวน 10 กิจกรรม แล้วให้สมาชิกแต่ละคนเล่าให้กลุ่มฟัง และเลือกเรื่องที่รู้สึกประทับใจหรือภาคภูมิใจที่สุดมาเล่าอย่างละเอียด คึงที่สมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "...กิจกรรมที่ข้าพเจ้าชอบ คือ เตะฟุตบอล ทำสวนปลูกพืชต่าง ๆ คิววี เรื่องเครื่องจักรกล ร้องเพลง เตะตะกร้อ เล่นกีฬาบอล เลี้ยงบอล ทองเทียว อ่านหนังสือ การดู วาครูป และกวาดดูงาน กิจกรรมที่ประทับใจที่สุด คือ การทำสวนปลูกพืชต่าง ๆ โดยเมื่อตอนอยู่บน ม. 2 ใ้ไปช่วยพ่อทำสวนที่</p>

ตารางที่ 4 สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
<p>ครั้งที่ 1 วันจันทร์ ที่ 1 สิงหาคม 2531 เวลา 15.30 - 16.30น.</p>	<p>กลุ่ม เริ่มต้นโดยผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยและความไว้วางใจด้วยการกล่าวทักทายสมาชิกกลุ่มและบอกถึงความรู้สึกยินดีที่จะอยู่ด้วยกันกับสมาชิกตลอดระยะเวลา 6 สัปดาห์ในวันจันทร์และวันศุกร์ จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละประมาณ 1 ชั่วโมง เพื่อร่วมมือกันในการพิจารณาหาแนวทางเกี่ยวกับการวางแผนการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เมื่อนักเรียนจบชั้น ม. 3 ไปแล้วและผู้วิจัยได้อธิบายถึงบทบาทของสมาชิกในการเข้ากลุ่ม โดยเน้นที่การให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึก และช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน แล้วผู้วิจัยได้ให้สมาชิกแต่ละคนแนะนำตนเองต่อกลุ่ม โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่น ๆ ซักถาม เพื่อให้สมาชิกทุกคนสนิทสนมคุ้นเคยกันยิ่งขึ้น แล้วผู้วิจัยได้แสดงความคิดเห็นถึงการที่สมาชิกจะบรรลุวัตถุประสงค์ในการเข้ากลุ่มซึ่งสมาชิกจะต้องรู้จัก กันเอง รู้จักโลกกว้างทางการศึกษาและอาชีพ เรียนรู้ทักษะการตัดสินใจและการวางแผนทางอาชีพ โดยอาศัยกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเอื้ออำนวยให้ในลำดับต่อไป จากนั้นให้กิจกรรม "การสำรวจความสนใจกิจกรรมทางอาชีพ" โดยชี้แจงวัตถุประสงค์และให้โอกาสกลุ่มอภิปรายถึงความสนใจในกิจกรรมทางอาชีพ พร้อมยกตัวอย่างจนเป็นที่เข้าใจ แล้วให้สมาชิกสำรวจตนเองถึงกิจกรรมที่ชอบทำ หรือทำแล้วมีความสุข ไม่ว่าจะ เป็นเวลาเล่น เวลาเรียน หรือเหตุการณ์ที่รู้สึกประทับใจ โดยเขียนย่อ ๆ ในเอกสารที่แจกให้จำนวน 10 กิจกรรม แล้วให้สมาชิกแต่ละคนเล่าให้กลุ่มฟัง และเลือกเรื่องที่รู้สึกประทับใจหรือภาคภูมิใจที่สุดมาเล่าอย่างละเอียด ถึงที่สมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "...กิจกรรมที่ข้าพเจ้าชอบ คือ เตะฟุตบอล ทำสวนปลูกพืชต่าง ๆ คุยเรื่องเครื่องจักรกล ร้องเพลง เตะตะกร้อ เล่นกีฬาบอลเลย์บอล ท่องเที่ยว อ่านหนังสือการ์ตูน วาดรูป และกวาดลาน กิจกรรมที่ประทับใจที่สุด คือ การทำสวนปลูกพืชต่าง ๆ โดยเมื่อตอนอยู่บน ม. 2 ใ้ไปช่วยพ่อทำสวนที่</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>หลังบ้าน เนื้อที่ประมาณ 1 งาน ก็ปลูกพืชต่าง ๆ เช่น ข้าวโพด พริก กระเทียม หัวหอม ... เมื่อมันออกมา ผลมาก็รู้สึกภาคภูมิใจที่ได้ทำมัน และก็สนุกเมื่อไปปลูกพืช..." เมื่อสมาชิกเล่าจบก็เปิดโอกาสให้กลุ่มซักถาม และผู้วิจัยก็ถามถึงความรู้สึกของสมาชิกคนอื่น เมื่อได้ฟังสิ่งที่เพื่อนเล่า ซึ่งสมาชิกก็ได้ให้ความสนใจ มีการซักถาม เช่น "...รู้สึกชอบปลูกพืชนี้ เป็นอย่างไร? "หรือ"...เล่นผักธนาคาร เล่นอย่างไร?... " เป็นต้น เมื่อสมาชิกเล่าครบทุกคนแล้ว ผู้วิจัยก็ได้ให้สมาชิกพิจารณากิจกรรมทั้ง 10 กิจกรรมของตนเองว่า กิจกรรมเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับสิ่งใดมากที่สุดระหว่าง ชุมชน ความคิด บุคคล หรือวัตถุ สิ่งของ โดยให้เขียนลงเอกสาร "ตารางความสนใจในกิจกรรม" ที่แจกให้สำหรับบันทึกคะแนน เมื่อรวมคะแนนแล้วก็ได้ให้สมาชิกเล่าให้กลุ่มฟังว่าตนเองมีความสนใจกิจกรรมที่ เกี่ยวพันกับสิ่งใด เป็นอันดับหนึ่งถึงที่สมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "...กิจกรรมที่สนใจเป็นอันดับหนึ่ง คือ กิจกรรมที่ เกี่ยวพันกับความคิด..." ซึ่งสมาชิกบอกตรงกับสิ่งที่ตนเองสนใจ ได้แก่ การคอมพิวเตอร์ อ่านหนังสือวิทยาศาสตร์ ทัศนศึกษา คุรายการ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น สรุปการ เขากลุ่มครั้งที่ 1 บรรยายภาคของ กลุ่มโดยทั่วไป สมาชิกได้รู้จักกัน รู้จักบทบาทของตนเอง และของสมาชิกอื่นในระหว่างการประชุม เริ่มมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยการ เปิดเขยตนเองถึงประสบการณ์ทางอาชีพจากกิจกรรมที่ชอบทำหรือภาคภูมิใจ มีการซักถามในสิ่งที่เพื่อนเล่า สมาชิกได้เริ่มตนสำรวจตนเองถึงความสนใจในกิจกรรมทางอาชีพ ซึ่งเป็นการคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการ เลือกอาชีพ</p>
<p>ครั้งที่ 2 วันศุกร์ที่ 5 สิงหาคม 2531 เวลา 15.30-16.30 น.</p>	<p>ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่เกิดขึ้นในการ เขากลุ่มครั้งที่ผ่าน มา จากนั้นให้กิจกรรม "การสำรวจทักษะทางอาชีพ" โดยชี้แจงวัตถุประสงค์และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้อภิปรายถึงความหมายและประเภทของทักษะทางอาชีพ มีการแสดงความคิดเห็น ยกตัวอย่างจนเป็นที่เข้าใจ จาก</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการปรีกษา เจริญจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>นั้นผู้วิจัยได้ให้สมาชิกสำรวจการใช้ทักษะทางอาชีพของตนเอง จากกิจกรรมที่ตนเองชอบ 10 กิจกรรมที่ได้สำรวจไว้แล้วในการเข้ากลุ่มครั้งที่ 1 โดยให้เขียนลงในเอกสาร "ตารางการใช้ทักษะทางอาชีพ" ที่แจกให้สำหรับบันทึกคะแนน ทำให้สมาชิกได้ทราบว่าตนเองได้ใช้ทักษะทางอาชีพใด เป็นอันดับที่หนึ่งระหว่าง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะทางการเคลื่อนไหวของร่างกาย 2. ทักษะทางการวิเคราะห์และคำนวณ 3. ทักษะทางศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม 4. ทักษะทางสังคม 5. ทักษะทางการจัดการ และธุรกิจ 6. ทักษะทางคานงานสำนักงาน <p>ซึ่งสมาชิกในกลุ่มได้ใช้ทักษะทางศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม จำนวน 4 คน และทักษะทางการเคลื่อนไหวของร่างกายจำนวน 4 คน โดยแต่ละคนได้เล่าในกลุ่มถึงถึงผลการสำรวจทักษะทางอาชีพและความรู้สึกของตนเองจากการสำรวจครั้งนี้ โดยส่วนใหญ่แล้วเห็นด้วยกับทักษะทางอาชีพของตน ดังตัวอย่างคำพูดของสมาชิกคนหนึ่งได้กล่าววว่า "... ทักษะทางอาชีพอันดับหนึ่งของผมคือทักษะทางการเคลื่อนไหวของร่างกาย ผมคิดว่าเป็นทักษะที่ตรงกับตนเอง เพราะชอบทำงานเกี่ยวกับการซ่อมมากกว่าการให้ไปพูดหรือร้องเพลง..." และมีสมาชิกอีก 2 คนที่แสดงความคิดเห็นว่าทักษะทางอาชีพจากการสำรวจครั้งนี้ยังไม่เหมาะกับตนเอง และคิดว่าตนเองน่าจะมีทักษะทางคานอื่นมากกว่า ดังตัวอย่างคำพูดของสมาชิกคนหนึ่งว่า "...ทักษะทางอาชีพอันดับหนึ่งของฉันคือทักษะทางศิลปะ ดนตรีและวรรณกรรม แต่ฉันคิดว่าไม่เหมาะกับตนเองเท่าไรนัก เพราะร้องเพลงไม่เก่ง วาคาพากก็ไม่สวย ตัวเองคิดว่าน่าจะเป็นทักษะทางการวิเคราะห์และคำนวณมากกว่า เพราะชอบคิดคำนวณ</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการปริกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>เกี่ยวกับคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์..." ผู้วิจัยไต่สวนซ้ำแบบสรุปแล้ว เปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่นแสดงความคิดเห็น คั้งที่สมาชิกคนหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นว่า "...ปกติก็เห็นจู่เขาชอบร้องเพลง ผมคิดว่าทักษะทางศิลปะ คณิต และวรรณกรรมก็มีอยู่ในตัวเหมือนกัน..." ผู้วิจัยไต่ประนีประนอม และชี้ให้เห็นว่า บุคคลแต่ละคนก็มีทักษะที่เด่น ๆ แฝงอยู่ในตัว แต่ก็สามารถจะพัฒนาทักษะที่สนใจได้ ทำให้สมาชิกยอมรับทักษะทางอาชีพของตนเอง สรุปการเข้ากลุ่มครั้งที่ 2 สมาชิกได้อภิปรายถึงทักษะทางอาชีพ และการสำรวจทักษะทางอาชีพของตนเอง ซึ่งในการ เข้ากลุ่มครั้งนี้ สมาชิกได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผลการประเมินและการสำรวจตนเองของกลุ่ม สมาชิกได้ให้ข้อมูลย้อนกลับต่อกัน มีการแก้ไขข้อขัดแย้งใจอันเกิดจากผลการประเมินและความรู้สึกของตนเอง ทำให้สมาชิกเกิดการยอมรับในตนเอง และมีความเข้าใจตนเองถึงทักษะทางอาชีพที่ตนให้ความสำคัญ ซึ่งสามารถที่จะนำไปเป็นข้อมูลหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการ เลือกอาชีพของตน</p>
<p>ครั้งที่ 3 วันจันทร์ที่ 8 สิงหาคม 2531 เวลา 15.30 - 16.30 น.</p>	<p>กลุ่มเริ่มต้นโดยผู้วิจัยกล่าวทักทายเรื่องทั่วไปแล้วสรุปถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในการ เข้ากลุ่มครั้งที่ 2 ที่ผ่านมา จากนั้นให้กิจกรรม "การสำรวจบุคลิกภาพทางอาชีพ" โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ และให้สมาชิกได้อภิปรายถึงความหมาย ประเภท และความสำคัญของ "บุคลิกภาพทางอาชีพ" ซึ่งสรุปได้ว่าบุคลิกภาพเป็นภาพรวมของลักษณะกริยาท่าทางที่บุคคลแสดงออกมา บุคลิกภาพทางอาชีพ มี 6 ประเภท ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บุคลิกภาพลักษณะ เน้นรูปพรรณ 2. บุคลิกภาพลักษณะ ใฝ่รู้ 3. บุคลิกภาพลักษณะ สุนทรีย์ 4. บุคลิกภาพลักษณะ เชิงสังคม 5. บุคลิกภาพลักษณะ กล้าเสี่ยง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการปริกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>6. บุคลิกภาพลักษณะเจาระเบียบ</p> <p>ผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าการรู้จักบุคลิกภาพทางอาชีพของตนเอง ย่อมสามารถจะนำไปพิจารณา เลือกลักษณะสิ่งแวดล้อมของงานได้เหมาะสมกับลักษณะบุคลิกภาพของตน เมื่อสมาชิกได้อภิปรายซักถามจนเป็นที่เข้าใจแล้ว ผู้วิจัยได้ให้สมาชิกพิจารณาทักษะทางอาชีพของตนเอง ที่ใคร่สำรวจไว้แล้วในการเข้ากลุ่มครั้งที่ 2 ซึ่งทักษะทางอาชีพดังกล่าวจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงลักษณะบุคลิกภาพทางอาชีพของสมาชิก หลังจากนั้นให้สมาชิกเล่าในกลุ่มฟัง พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นและความรู้สึก เกี่ยวกับบุคลิกภาพทางอาชีพของตนเอง สมาชิกจำนวน 4 คนบอกความเห็นด้วยกับผลการประเมินตนเอง จากการสำรวจครั้งนี้ ดังตัวอย่างคำพูดของสมาชิกคนหนึ่งที่ว่า "... ทักษะทางอาชีพของผมคือ ทักษะทางการเคลื่อนไหวของร่างกาย ดังนั้นบุคลิกภาพทางอาชีพของผมคือบุคลิกภาพลักษณะ เน้นรูปธรรม ผมคิดว่าเหมาะสมกับผมครับ เพราะอยู่บ้านผมไม่ค่อยสนใจเรื่องคำนวณ เรื่องดนตรีเท่าไร ผมชอบหาของเล่นมาประดิษฐ์ หาของที่ใช้แล้วมาซ่อมครับ..." สมาชิกจำนวน 4 คนบอกว่ายังไม่แน่ใจกับผลการประเมินดังกล่าวและคิดว่าตนเองน่าจะมีบุคลิกภาพทางอาชีพประเภทอื่นมากกว่า ดังคำพูดของสมาชิกคนหนึ่งที่ว่า "...ทักษะทางอาชีพของข้าพเจ้าคือทักษะทางศิลปะ ดนตรีและวรรณกรรม บุคลิกภาพคือบุคลิกภาพลักษณะสุนทรีย์ หนูคิดว่าไม่เหมาะกับตนเอง น่าจะเป็นบุคลิกภาพลักษณะ เชิงสังคมมากกว่า เพราะคิดว่าไม่มีอารมณ์สุนทรีย์ ร้องเพลงก็ไม่เพราะ วาดภาพก็ไม่สวย แคชอบเล่นกับเด็ก ๆ เวลาอยู่บ้านก็ชอบพูดคุย..." ผู้วิจัยได้ซักถาม แล้วเปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่นแสดงความคิดเห็น ซึ่งสมาชิกในกลุ่มก็ให้ความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับสิ่งที่เพื่อนเล่าให้ฟัง เช่น "บุคลิกภาพทางอาชีพของลักษณะน่าจะเป็นลักษณะ เชิงสังคม เพราะเขามักว่าเขาชอบเล่นกับเด็ก ๆ ชอบฟังนิทาน เล่านิทาน ชอบ</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>พูดคุยคะ ผู้วิจัยได้อภิปรายเพิ่มเติม และเสนอแนะว่าจากการสำรวจกิจกรรมทางอาชีพของตนเอง อาจจะออกมาในรูปของการใช้ทักษะใดทักษะหนึ่งมาก แต่เราไม่ได้ให้ความสำคัญกับทักษะนั้น เท่ากับทักษะที่เราสนใจ ดังนั้นบุคลิกภาพทางอาชีพจึง เป็นไปตามทักษะทางอาชีพที่เราให้ความสนใจและได้ใช้ทักษะนั้นอย่างเต็มที่ สรุปการ เขากลุ่มครั้งที่ 3 สมาชิกได้อภิปรายถึงบุคลิกภาพทางอาชีพ และได้สำรวจบุคลิกภาพทางอาชีพของตนเอง ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยสมาชิกได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และความรู้สึกเกี่ยวกับผลการประเมินบุคลิกภาพทางอาชีพของตนเองต่อกลุ่ม มีการแก้ไขข้อขัดแย้งใจอันเกิดจากผลการประเมินและความรู้สึกที่มีต่อตนเอง ทำให้สมาชิกเข้าใจและยอมรับตนเอง เป็นการคำนึงถึงปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของตน</p>
<p>ครั้งที่ 4 วันพฤหัสบดี 11 สิงหาคม 2531 เวลา 15.30 - 16.30 น.</p>	<p>กลุ่ม เริ่มต้นด้วยผู้วิจัยได้กล่าวต้อนรับและการสรุปถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในการ เขากลุ่มครั้งที่ 3 ที่ผ่านมา แล้วให้กิจกรรม "การสำรวจความสนใจในอาชีพ" โดยชี้แจงวัตถุประสงค์และ เปิดโอกาสให้กลุ่มอภิปรายถึงความหมายและความสำคัญของความสนใจในอาชีพซึ่งสรุปได้ว่าความสนใจในอาชีพของตนเอง จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนหรือการทำงาน เมื่อสมาชิกได้อภิปรายกันจนเป็นที่เข้าใจดีแล้ว ผู้วิจัยได้ให้สมาชิกทำแบบทดสอบความสนใจ ของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย จากนั้นให้สมาชิกเล่าให้กลุ่มฟังถึงรหัสอาชีพของตนเองพร้อมทั้งอาชีพที่ตนเองสนใจจากการแปลรหัสอาชีพ และให้แสดงความรู้สึกของตนเองที่มีต่อผลการทดสอบ ดังคำพูดของสมาชิกคนหนึ่งที่ว่า "...รหัสอาชีพของข้าพเจ้า คือ SEA อาชีพที่สนใจตามรหัสอาชีพคือ ครูสอนเด็กเล็กก่อนวัยเรียน นักแนะแนวอาชีพของบริษัท พนักงานบริการสาธารณะชุมชน ผู้ดูแลสวัสดิการคนงาน ครูสอนชั้น</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการปรัการศึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>มีชัย ตัวแทนคนธุรกิจ... คิดว่าอาชีพเหล่านี้ตรงกับความสนใจของตนเอง เพราะวามชอบทางคนสังคมมากคะ..." ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่นแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่เพื่อนเล่า ทั้งที่สมาชิกคนหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นว่า "... ผมคิดว่าอาชีพที่ลักษณะสนใจก็เหมาะกับลักษณะ เพราะวากิจกรรมที่ลักษณะเลือกตอนแรก ก็คือการ เล่นกับเด็กแล้วลักษณะมาเลือกเป็นครูสอนเด็ก ก็เหมาะสมกับลักษณะครับ..." และมีสมาชิกคนอื่นได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ทั้งคำพูดของสมาชิกคนหนึ่งที่ว่า "... เหมาะสมกับลักษณะดี เพราะลักษณะชอบทำงานที่เกี่ยวกับสังคม..." เมื่อสมาชิกได้เล่าแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นจนครบทุกคนแล้ว ผู้วิจัยได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมถึงรหัสอาชีพต่าง ๆ ที่สมาชิกได้สำรวจกันว่า เป็นเพียงความพยายามที่จะให้สมาชิกได้รู้ลักษณะความสนใจของสมาชิกในขณะนี้เท่านั้น ยังมีอาชีพอื่น ๆ อีกที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ที่สมาชิกจะได้นำไปพิจารณาเลือกอาชีพในอนาคตต่อไป สรุปการเข้ากลุ่มครั้งที่ 4 สมาชิกได้สำรวจความสนใจในอาชีพ ทำให้ใคร่หาอาชีพ และอาชีพที่ตนสนใจจากการแปลรหัสอาชีพของตน สมาชิกได้แสดงความคิดเห็น และความรู้สึกรู้สึกดีต่อการทดสอบทั้งของตนเองและของเพื่อนสมาชิก ทำให้สมาชิกได้รู้จักความสนใจในอาชีพของตนเองชัดเจนยิ่งขึ้น และได้ตระหนักถึงคุณค่าของอาชีพต่าง ๆ ที่ตนเลือก จึงเป็นการคำนึงถึงปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ</p>
<p>ครั้งที่ 5 วันจันทร์ 15 สิงหาคม 2531 เวลา 15.30 - 16.30 น.</p>	<p>ผู้วิจัยได้กล่าวทักทายและสรุปถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในการเข้ากลุ่มครั้งที่ 4 ที่ผ่านมา แล้วให้กิจกรรม "การสำรวจความสามารถทางอาชีพ" โดยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์และเปิดโอกาสให้กลุ่มอภิปรายถึงความหมายและความสำคัญของการรู้จักความสามารถทางอาชีพของตนเองซึ่งสรุปได้ว่าความสามารถทางอาชีพหมายถึงความชำนาญในการใช้ทักษะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน การรู้จักความสามารถทางอาชีพของ</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการปรีกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>ตนเองยอมนำไปสู่การพิจารณาเลือกอาชีพที่ตรงกับความสามารถ และ ยังผลให้งานนั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นด้วย เมื่อสมาชิกได้อภิปรายกันจน เป็นที่เข้าใจแล้ว ผู้วิจัยได้ให้สมาชิกทำแบบทดสอบความสามารถของ สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย จากนั้นให้สมาชิกเล่าให้กลุ่มฟังถึงรหัส อาชีพของตนเองพร้อมทั้งอาชีพที่ตนเองสนใจจากการแปลรหัสอาชีพและ ให้แสดงความรู้สึกของตนเองที่มีต่อผลการทดสอบดังกล่าวอย่างคำพูดของ สมาชิกคนหนึ่งที่ว่า "...รหัสอาชีพของข้าพเจ้าคือ RSE ชื่ออาชีพที่ ตรงกับรหัส... ช่างเหล็ก ผู้ดูแลเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารบ้านเรือน วิศวกร รมรตไฟ เจ้าพนักงานตำรวจ ผมสนใจเพราะว่าเป็นอาชีพทาง ช่างครี... " ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่นแสดงความคิดเห็น ในสิ่งที่เพื่อนเล่า ถึงที่สมาชิกคนหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นว่า "...คิด ว่าอาชีพที่สนใจเหมาะสมกับนี่ เพราะว่าตั้งแต่ที่ผู้พูดก็เกี่ยวกับเรื่อง ทางช่างคะ..." ผู้วิจัยได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมและให้ข้อสังเกต ถึงรหัสอาชีพที่ได้จากการทดสอบความสามารถในครั้งนี้กับการทดสอบ ความสนใจในครั้งที่แล้ว ว่ามีรหัสอาชีพที่ใกล้เคียงกันอย่างไร โดยได้ เน้นให้เห็นถึงอักษรรหัสอาชีพที่เป็นจุดเด่นของสมาชิกแต่ละคน และชี้ ให้เห็นว่าอาชีพที่ได้จากการทดสอบครั้งนี้ก็น่าจะไปพิจารณาเลือก ได้เช่นกัน สรุปการเข้ากลุ่มครั้งที่ 5 สมาชิกได้สำรวจความสามารถ ทางอาชีพทำให้ได้รหัสอาชีพและอาชีพที่ตนสนใจจากการแปลรหัสอาชีพ ของตน สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกที่มีต่อผลการทดสอบ โดยส่วนใหญ่แล้วสมาชิกจะได้อักษรรหัสอาชีพที่ใกล้เคียงกับการสำรวจ ในครั้งที่ผ่านมา บางคนก็ได้เลือกอาชีพเดียวกันกับอาชีพที่เคยเลือก จากการสำรวจในครั้งก่อน แสดงให้เห็นถึงการมีความคงที่ในการเลือก อาชีพ และเป็นการคำนึงถึงปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการเลือก อาชีพ</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
<p>ครั้งที่ 6 วันศุกร์ที่ 19 สิงหาคม 2531 เวลา 15.30 - 16.30 น.</p>	<p>ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่เกิดขึ้นในการเข้ากลุ่มครั้งที่ 5 ที่ผ่านมา แล้วให้กิจกรรม "การสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงาน" โดยชี้แจงวัตถุประสงค์และเปิดโอกาสให้กลุ่มอภิปรายถึง ความหมาย ประเภทและความสำคัญของ "ค่านิยมเกี่ยวกับงาน" ซึ่งสรุปได้ว่า ค่านิยมเกี่ยวกับงาน หมายถึง การให้ความสำคัญกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่ทำให้รู้สึกพึงพอใจจากสิ่งที่ทำ หรือจากผลลัพธ์ที่ได้จากงานนั้น สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทยได้แบ่งค่านิยมเกี่ยวกับงานออกเป็น 18 ประเภท ผู้ที่ทำงานตรงกับค่านิยมของตนเองย่อมทำงานนั้นได้อย่างมีความสุข เมื่อสมาชิกได้อภิปรายกันจนเป็นที่เข้าใจดีแล้ว ผู้วิจัยได้ให้สมาชิกทำแบบทดสอบค่านิยม ของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย จากนั้นให้สมาชิกเล่าให้กลุ่มฟังถึงค่านิยมเกี่ยวกับงานที่ตนเองให้ความสำคัญจำนวน 3 ค่านิยมและค่านิยมที่ไม่ให้ความสำคัญจำนวน 3 ค่านิยมตามลำดับ พร้อมทั้งให้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกที่มีต่อผลการสำรวจค่านิยมของตนเอง ดังคำพูดของสมาชิกคนหนึ่งที่ว่า "...ค่านิยมที่สำคัญของข้าพเจ้าอันดับ 1 คือความคิดสร้างสรรค์ อันดับ 2 ความพึงพอใจทางวิชาการ อันดับ 3 ความมั่นคง คิดว่าการมีความคิดสร้างสรรค์ คืออยากจะทำงานที่คนอื่นเขาไม่เคยทำและตนเองทำได้ก่อนเพื่อน (มีเสียงฮือฮือ) ความพึงพอใจทางวิชาการก็อยากจะได้หยอดความรู้ให้คนอื่น และคิดว่าทำงานอะไรก็ต้องการความมั่นคง ทำงานไปไต่ตวน ๆ ไม่นอนโล่งออก... ส่วนค่านิยมที่ไม่ให้ความสำคัญอันดับ 1 คือ ความคุ้นเคย อันดับ 2 การวางกำหนดการ อันดับ 3 การผจญภัย คิดว่าสิ่งที่คุ้นเคยก็อยู่แล้วเราจะทำอะไรทำไม ณา เมื่อ การวางกำหนดการก็ไม่ชอบงานที่มกฏเกณฑ์ ต้องทำอย่างนั้นอย่างนี้ แล้วการผจญภัยก็ไม่ชอบเสียงคะ สมมุติว่าลงทุนเพื่อเจ็ขึ้นมากี่เย (มีเสียงหัวเราะ) ไม่อยากเสียงคะ..." ผู้วิจัยได้สรุปและเปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่นแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่เพื่อน เล่าถึงที่สมาชิกคนหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นว่า "...ผมคิดว่าคงเหมาะกับจูเซม</p>

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>ความคิดสร้างสรรค์ จุขอมทำงานในห้องแล็บ ชอบใฝ่รู้ครับ..." และสมาชิกอีกคนหนึ่งก็ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า "...การทำงานในห้องแล็บ อาจจะมีความสำเร็จเป็นคนแรก..." เมื่อสมาชิกได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกันจนครบทุกคนแล้ว ผู้วิจัยได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมถึงการนำค่านิยมเกี่ยวกับงานไปเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการพิจารณาตัดสินใจ เลือกอาชีพในอนาคตให้สอดคล้องกับค่านิยมของตน</p> <p>สรุปการ เขากลุ่มครั้งที่ 6 สมาชิกได้สำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงาน ทำให้รู้จักค่านิยมที่ตนเองให้ความสำคัญและไม่ให้ความสำคัญ โดยสมาชิกได้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกที่มีต่อผลการทดสอบ ซึ่งบรรยากาศของกลุ่มโดยทั่วไปแล้ว สมาชิกมีความสนิทสนมกัน ได้ให้ข้อมูลย้อนกลับต่อกันอย่าง เป็นกันเอง สมาชิกแต่ละคนได้ให้ความสำคัญกับค่านิยมแตกต่างกันโดยแต่ละคนก็มีเหตุผลส่วนตัว ซึ่งสมาชิกสามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับค่านิยมไปเป็นองค์ประกอบในการพิจารณาตัดสินใจ เลือกอาชีพ</p>
<p>ครั้งที่ 7 วันจันทร์ที่ 22 สิงหาคม 2531 เวลา 15.30 - 16.30 น.</p>	<p>กลุ่ม เริ่มต้นโดยผู้วิจัยสรุปสิ่งที่เกิดขึ้นในการ เขากลุ่มครั้งที่ 6 ที่ผ่านมา แล้วให้กิจกรรม "โลกกว้างทางการศึกษา ตอนที่ 1" โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ที่จะให้สมาชิกได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รวมถึงระยะเวลาในการศึกษาและประกาศนียบัตรที่จะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว โดยให้ศึกษาจากเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ จากนั้นได้เปิดโอกาสให้กลุ่มซักถามและอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งสรุปได้ว่าแนวทางการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อจำแนกตามหลักสูตรการศึกษาแล้วมี 8 แนวทางคือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรการฝึกอบรม วิชาชีพระยะสั้น หลักสูตรสถานศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรผู้เชี่ยวชาญ หลักสูตรนักเรียนพลตำรวจ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นกลางและหลักสูตรศิลปศึกษาชั้นกลาง ในแต่ละหลักสูตรผู้วิจัยได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลา</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการปึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>ในการศึกษาและประกาศนียบัตรที่จะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ขณะที่ผู้วิจัยได้ให้ข้อมูลสมาชิกได้ให้ความสนใจและซักถามถึงหลักสูตรที่ตนเองสนใจ ดังตัวอย่างเช่น "...หลักสูตรผู้ช่วยพยาบาลนั้นเป็นอย่างไรคะ ... แล้วเราจะไปเรียนที่ไหน... ต้องจบสายไหน..."</p> <p>กลุ่มได้ช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่า "...หลักสูตรผู้ช่วยพยาบาลจะเน้นการทำงานสนับสนุนงานพยาบาล เบื้องต้น สามารถเรียนได้ที่โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล เช่น โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โรงเรียนผู้ช่วยพยาบาลจะรับผู้จบ ม.3 ทุกแผนการเรียน ..."</p> <p>สมาชิกคนอื่นต่างก็ซักถามถึงหลักสูตรที่ตนเองสนใจ เพื่อให้กลุ่มแสดงความคิดเห็น และผู้วิจัยได้ให้ข้อมูลในรายละเอียดต่าง ๆ เพิ่มเติมสรุปการเข้ากลุ่มครั้งที่ 7 สมาชิกได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับโลกกว้างทางการศึกษา โดยได้อภิปรายซักถามและการให้ข้อมูลจากผู้วิจัย ทำให้สมาชิกมีความเข้าใจในสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเลือกอาชีพของตน</p>
<p>ครั้งที่ 8 วันศุกร์ที่ 26 สิงหาคม 2531 เวลา 15.30 - 16.30 น.</p>	<p>ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่เกิดขึ้นในการเข้ากลุ่มครั้งที่ 7 ที่ผ่านมาแล้วให้กิจกรรม "โลกกว้างทางการศึกษา ตอนที่ 2" โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ที่จะให้สมาชิกได้รู้จักชื่อของสถาบันการศึกษาและประเภทวิชาหรือสาขาวิชาที่เปิดสอนของแต่ละสถาบัน แล้วให้สมาชิกศึกษาจากเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ จากนั้นเปิดโอกาสให้กลุ่มซักถามและอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งสมาชิกก็ได้ให้ความสนใจ ซักถามถึงสถาบันการศึกษาที่ตนเองสนใจเป็นพิเศษ ผู้วิจัยให้สมาชิกได้รวมแสดงความคิดเห็นจากการซักถามและได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม เมื่อสมาชิกเข้าใจดีแล้วผู้วิจัยได้ให้สมาชิกได้พูดถึงแนวทางการศึกษาต่อของตนเอง เพื่อมุ่งสู่อาชีพที่สนใจ 1 อาชีพ ดังตัวอย่างคำพูดของสมาชิกคนหนึ่งที่ว่า "...ต้องการจะประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม เมื่อจบ ม.3 แล้วจะเรียนต่อ</p>

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>ม.4-5-6 แล้วไปศึกษาต่อที่สถาบันเทคโนโลยีการ เกษตรแม่โจ้..." ผู้วิจัยได้ให้ข้อมูลว่า "...ปัจจุบันสถาบันเทคโนโลยีการ เกษตรแม่โจ้ จะรับผู้จบอนุปริญญาขึ้นไป ยังไม่รับผู้จบ ม. 6 ให้พิจารณาสถาบันใหม่ ...". กลุ่มได้แสดงความคิดเห็นว่า "...ควรไปเรียน ระดับ ปวช. แล้วต่อ ปวส. ที่วิทยาลัยเกษตรกรรมกอน จึงค่อยไปสอบเรียนต่อที่ สถาบัน เทคโนโลยีการ เกษตรแม่โจ้..." สมาชิกคนนั้นจึงได้พิจารณา สถาบันใหม่ โดยบอกว่า "...จะไปเรียนต่อระดับ ปวช. ที่วิทยาลัย เกษตรกรรมขอนแก่น กอน..." สมาชิกคนอื่น ๆ ต่างก็ได้ออกแนวทางการศึกษาต่อของตนเองต่อกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มได้แสดงความคิดเห็นซึ่ง ทำให้ทุกคนรู้สึกพอใจจากการได้ออกถึงแนวทางของตนเองให้เด่นชัดขึ้น</p> <p>สรุปการ เขากลุ่มครั้งที่ 8 สมาชิกได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับโลกกว้างทาง การศึกษา ซึ่งเป็นรายละเอียดที่ต่อจากการ เขากลุ่มครั้งที่ 7 โดยได้ อภิปรายซักถามแสดงความคิดเห็น และการให้ข้อมูลจากผู้วิจัย สมาชิก ได้ทดลองวางแนวทางการศึกษาต่อของตนเอง และได้รับข้อมูลย้อนกลับ จากกลุ่ม ทำให้เกิดความเข้าใจในสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ เลือกออาชีพของตนชัดเจนยิ่งขึ้น</p>
<p>ครั้งที่ 9 วันจันทร์ 29 สิงหาคม 2531 เวลา 15.30 - 16.30 น.</p>	<p>ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่เกิดขึ้นในการ เขากลุ่มครั้งที่ 8 ที่ผ่านมาแล้ว ให้กิจกรรม "โลกกว้างทางอาชีพ ตอนที่ 1" โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ที่จะให้สมาชิกทราบถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพ ประเภทของการประกอบอาชีพ แนวทางการประกอบอาชีพ เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และจบจากหลักสูตรต่าง ๆ โดยให้สมาชิกได้ศึกษาจากเอกสารและ ข้อมูลต่าง ๆ จากนั้นเปิดโอกาสให้กลุ่มซักถามและอภิปรายกันอย่าง กว้างขวาง ซึ่งสรุปได้ว่า ประเภทของการประกอบอาชีพมี 3 ประเภท คือ รับราชการ รับจ้าง และอาชีพอิสระ แนวทางการประกอบอาชีพ ภายหลังจากจบจากหลักสูตรต่าง ๆ ก็สามารถประกอบอาชีพตามสาขาวิชา</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>ที่เรีนมาไคทั้ง 3 ประเภท ขณะอภิปรายสมาชิกได้ให้ความสนใจ ชักถามถึงที่สมาชิกคนหนึ่งถามว่า "...จบ ม. 3 แล้ว สามารถรับราชการไคหรือคะ?..." กลุ่มได้แสดงความคิดเห็นว่า "...สามารถรับราชการไค แต่ต้องมีอายุ 18 ปีขึ้นไป..." ผู้วิจัยได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลเพิ่มเติม เกี่ยวกับการรับราชการที่ต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ นอกจากนั้นสมาชิกก็ซักถามถึงอาชีพอื่น ๆ เช่น แนวทางการประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ด้านช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยก็ได้ให้ข้อมูล เพื่อให้สมาชิกมีความรู้ และความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับแนวทางการเลือกอาชีพของตนเอง สรุปการ เขากลุ่มครั้งที่ 9 สมาชิกไคทราบข้อมูลเกี่ยวกับโลกกว้างทางอาชีพโดยไคอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และการให้ข้อมูลจากผู้วิจัย เพื่อให้สมาชิกไคนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกกว้างทางอาชีพไปเป็นปัจจัยหนึ่งในการพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพ และเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกเห็นคุณค่าในการทำงาน และมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน</p>
<p>ครั้งที่ 10 วันศุกร์ที่ 2 กันยายน 2531 เวลา 15.30 - 16.30 น.</p>	<p>ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่เกิดขึ้นในการ เขากลุ่มครั้งที่ 9 ที่ผ่านมาแล้ว ให้กิจกรรม "โลกกว้างทางอาชีพตอนที่ 2" โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ที่จะให้สมาชิกไคศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพต่าง ๆ จากบัตรอาชีพ ของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย และให้ทดลองเลือกอาชีพเหล่านั้น โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ "กลุ่มจะไม่เลือก" "กลุ่มไม่แน่ใจ" และ "กลุ่มอาจจะเลือก" แล้วให้เลือกอาชีพในกลุ่มอาจจะเลือกจำนวน 10 อาชีพ พร้อมบอกสาเหตุของการเลือกควย เมื่ออธิบายและ เปิดโอกาสให้สมาชิกซักถามจนเป็นที่ เข้าใจดีแล้ว ผู้วิจัยจึงให้สมาชิกลงมือปฏิบัติ จากนั้นให้เล่าให้กลุ่มฟังถึงอาชีพที่ตนเลือก</p>

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>จากบัตรอาชีพจำนวน 10 อาชีพ พร้อมทั้งให้แสดงความคิดเห็นจากการเลือกอาชีพ คำพูดของสมาชิกคนหนึ่งที่ว่า "...อาชีพที่อาจจะเลือก 10 อาชีพ คือ พนักงานรับจ่ายเงินในธนาคาร (สาเหตุที่เลือกคือ ใ้ทำงานตามกำหนดการ) นายธนาคาร (ใ้เป็นผู้นำ" พนักงานคุมแวง เครื่องคิดตอทางโทรศัพท์ (ใ้เห็นผลงาน เคนซ์ค) พนักงานในสำนักงาน (ใ้ทำงานตามกำหนดการ) พยาบาล (ใ้ผจญภัย มีน้คง และมีเกียรติ) พนักงานบัญชี (ใ้ทำงานตามกำหนดการ) ผู้จัดการ (ใ้เป็นผู้นำ) ทันตแพทย์ (เห็นผลงาน เคนซ์ค) ผู้จัดการโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (ใ้ผจญภัย) ประธานบริษัท (ใ้เป็นผู้นำ และมีเกียรติ)... คิดว่าตนเองสนใจทางบัญชี งานสำนักงาน จึงคิดว่าอาชีพเหล่านี้จะเหมาะกับตนเองคะ..." ผู้วิจัยใ้สรุปและเปิดโอกาสใ้สมาชิกคนอื่นแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่เพื่อนเล่า คั้งที่สมาชิกคนหนึ่งใ้แสดงความคิดเห็นว่า "...อาชีพที่ใ้ตายเลือกก็เหมาะกับตายครับ เพราะตายชอบทางบัญชี และการใ้ทำงานตามกำหนดการ ตายชอบทำงานตามธนาคารที่ใ้เขาบอกคั้งแคว้นแรก ตายก็ใ้เลือกลักษณะ เช่นนี้มาตลอดครับ..." เมื่อสมาชิกใ้เล่าแลกเปลี่ยนกันจนครบทุกคนแล้ว ผู้วิจัยใ้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมถึงการที่สมาชิกใ้ใ้มองเห็นลักษณะความสนใจเกี่ยวกับอาชีพอย่าง เคนซ์คจะ เห็นใ้จากการเลือกอาชีพที่มีลักษณะเดียวกัน เป็นกลุ่มอาชีพใ้กลุ่มอาชีพหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น กลุ่มอาชีพธุรกิจ กลุ่มอาชีพทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น แสดงใ้เห็นถึงการมีทิศทางในการเลือกอาชีพของตน สรุปการใ้กลุ่มครั้งที่ 10 สมาชิกใ้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพต่าง ๆ จำนวน 73 อาชีพ จากบัตรอาชีพของสมาคมณะแนวแห่งประเทศไทย และใ้ทดลองเลือกอาชีพที่ตนเองอาจจะเลือกจำนวน 10 อาชีพ โดยใ้แลกเปลี่ยนใ้กลุ่มฟัง ซึ่งสมาชิกใ้ใ้ใ้ความสนใจและใ้ใ้ช้ข้อมูลย้อนกลับตอกัน รวมทั้งการใ้ข้อมูลจากผู้วิจัย เป็นการใ้สมาชิกใ้มีความ</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	เข้าใจโลสิ่งแวดลอมที่ เกี่ยวของกับการ เลือกอาชีพของคน และมีทัศนคติที่คตอการประกอมอาชีพทาง ๆ
<p>ครั้งที่ 11 วันจันทร์ที่ 5 กันยายน 2531 เวลา 15.30 - 16.30 น.</p>	<p>ผู้วิจัยสรุปสิ่งที่เกิดขึ้นในการ เขากลุ่มครั้งที่ 10 ที่ผ่านมาแล้ว ให้กิจกรรม "ทักษะการตัดสินใจและการแก้ปัญหาทางอาชีพ" โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ที่จะให้สมาชิกทราบถึงขั้นตอนการตัดสินใจในอาชีพ และระบุอาชีพที่อาจจะเลือกภายหลังการพิจารณาและประเมินข้อมูลต่าง ๆ จำนวน 3 อาชีพ จากนั้นผู้วิจัยได้อธิบายเกี่ยวกับขั้นตอนการตัดสินใจในอาชีพและแผนภูมิการตัดสินใจในอาชีพ แล้วเปิดโอกาสให้สมาชิกได้อภิปราย ชักถามจนเป็นที่เข้าใจ แล้วให้สมาชิกตัดสินใจเลือกอาชีพที่เคยสำรวจไว้แล้วในการ เขากลุ่มครั้งที่ 4,5,6 และ 10 โดยให้ตัดสินใจเลือกเพียง 3 อาชีพที่เหมาะสมกับตนเองตามแผนภูมิการตัดสินใจในอาชีพ จากนั้นให้เล่าให้กลุ่มฟังถึงการตัดสินใจในอาชีพของตนเอง คึงคำพูดของสมาชิกคนหนึ่งที่ว่า "...อาชีพที่ผมตัดสินใจเลือกคือ 1. ผู้รับเหมาก่อสร้าง เนื่องจากเป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับวัสดุสิ่งของ เป็นอาชีพที่ต้องใช้ทักษะทางการเคลื่อนไหว ของร่างกาย สิ่งที่จะได้รับคือผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ 2. วิศวกร เป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับความคิดและวัสดุสิ่งของ ใช้ทักษะทางการวิเคราะห์และคำนวณ และได้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ 3. ช่างไฟฟ้า เป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับวัสดุสิ่งของ ต้องใช้ทักษะทางการเคลื่อนไหวของร่างกาย สิ่งที่จะได้รับคือผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ สำหรับผมเอง ผมมีความสนใจเกี่ยวกับวัสดุสิ่งของ มีความสามารถในการใช้ทักษะทางการเคลื่อนไหวของร่างกาย มีบุคลิกภาพเนนรูปพรรณ มีค่านิยมเกี่ยวกับงานคือ ความมั่นคงได้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ และความคุ้นเคย ผมคิดว่าอาชีพที่ผมเลือกเหมาะสมกับผมครับ เพราะผมชอบทางช่าง เกี่ยวกับวิศวกร หรือเป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง..." ผู้วิจัยได้สรุปและ เปิดโอกาสให้สมาชิกอื่นแสดง</p>

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>ความคิดเห็นในสิ่งที่เพื่อนเล่า เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังที่สมาชิกคนหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นว่า "...ผมคิดว่าคงเหมาะสมกับปีมากครับ เพราะว่าปีชอบใช้ทักษะทางการเคลื่อนไหวของร่างกายและชอบทำงานเกี่ยวกับวัตถุสิ่งของ..." และสมาชิกคนอื่นก็ได้แสดงความคิดเห็นว่า "...คิดว่าอาชีพที่ปีเลือก จะเหมาะสมกับปี เพราะปีชอบทำงานทางคนช่างคะ..." สมาชิกคนอื่น ๆ ต่างก็ได้เล็งถึงการตัดสินใจเลือกอาชีพของตนเองให้กลุ่มฟัง เพื่อให้กลุ่มได้แสดงความคิดเห็นทำให้สมาชิกมองเห็นแนวทางการประกอบอาชีพของตนชัดเจนยิ่งขึ้น</p> <p>สรุปการปรึกษากลุ่มครั้งที่ 11 สมาชิกได้ทราบถึงขั้นตอนการตัดสินใจในอาชีพ และได้ตัดสินใจเลือกอาชีพจากที่เคยสำรวจไว้แล้ว จำนวน 3 อาชีพ โดยสมาชิกได้แลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม ทำให้สมาชิกมองเห็นแนวทางการประกอบอาชีพของตนเองชัดเจนยิ่งขึ้นและสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกมีอิสระในการตัดสินใจ</p>
<p>ครั้งที่ 12 วันศุกร์ 9 กันยายน 2531 เวลา 15.30 - 16.30 น.</p>	<p>ผู้วิจัยได้สรุปถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในการเข้ากลุ่มครั้งที่ 11 ที่ผ่าน มา แล้วให้กิจกรรม "การวางแผนและการตั้งเป้าหมายทางอาชีพ" โดยให้ส่งแรงผลักดันที่จะให้สมาชิกได้ทราบถึงความสำคัญของการวางแผนทางอาชีพ แนวทางการตั้งเป้าหมายทางอาชีพ โดยระบุเป้าหมายระยะสั้น พร้อมทั้งวิธีดำเนินการไปสู่เป้าหมายนั้น จากนั้นผู้วิจัยได้อธิบายถึงความสำคัญของการวางแผนทางอาชีพ แนวทางการตั้งเป้าหมายทางอาชีพ ตามลำดับ แล้วเปิดโอกาสให้สมาชิกได้อภิปรายซักถามจนเป็นที่เข้าใจ จึงให้สมาชิกตั้งเป้าหมายทางอาชีพจำนวน 3 อาชีพที่สำรวจไว้แล้วในการเข้ากลุ่มครั้งที่ 11 และเลือกอาชีพที่สนใจที่สุด 1 อาชีพ มาวางแผนที่จะดำเนินการไปสู่อาชีพนั้น จากนั้นให้สมาชิกเล่าให้กลุ่มฟัง ถึงตัวอย่างคำพูดของสมาชิกคนหนึ่งที่ว่า "...อาชีพ</p>

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>ที่ตั้ง เป้าหมาย คือ พยาบาลเป้าหมายระยะสั้น เมื่อจบชั้น ม. 3 ก็จะเรียนต่อชั้น ม. 4 สายวิทยาศาสตร์คะ โดยในเทอม 2 ปีการศึกษา 2531 สิ่งที่จะดำเนินการคือ การอ่านหนังสือคานวิทยาศาสตร์ให้มากขึ้น รวมทั้งหนังสือเตรียมสอบ พอเทอมที่ 1 ปีการศึกษา 2532 ก็จะไปเรียนต่อ ม.4 ที่โรงเรียนชุมชนแพศึกษา เมื่อจบ ม.6 แล้ว จะไปต่อมหาวิทยาลัย ในคณะพยาบาลศาสตร์... คิดว่าสิ่งที่ตัวเองตั้งเป้าหมายไว้ พอจะเป็นไปได้โดยจะพยายามอ่านหนังสือและขยันให้มากขึ้นคะ..." สมาชิกคนอื่นได้แสดงความคิดเห็นในสิ่งที่เพื่อนเล่า ถึงคำพูดของสมาชิกคนหนึ่งที่ว่า "...ลักษณะสนใจทางด้านพยาบาลและจะพยายามอ่านหนังสือให้มาก คิดว่าเป้าหมายที่ลักษณะตั้งไว้น่าจะเป็นไปได้ครับ..." นอกจากนี้ กลุ่มยังได้ช่วยเพื่อนสมาชิกที่ยังตัดสินใจไม่ได้ระหว่างการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กับการเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อจะไปประกอบอาชีพเป็น วิศวกรไฟฟ้าแต่ตนเองไม่ชอบเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังจากกลุ่มได้ช่วยแสดงความคิดเห็น ทำให้สมาชิกคนนั้นได้ตัดสินใจจะศึกษาต่อในระดับ ปวช. (ช่างไฟฟ้า) ที่วิทยาเขตเทคนิคขอนแก่น จากนั้นก็จะเรียนต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จึงจะไปศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในคณะวิศวกรรมเทคโนโลยี วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทเวศร์ ซึ่งก็ทำให้สมาชิกคนนั้นรู้สึกสบายใจขึ้น หลังจากสมาชิกทุกคนได้เล่าถึงการตั้งเป้าหมายและการวางแผนทางอาชีพของตน และได้แสดงความคิดเห็นช่วยเหลือซึ่งกันและกันจนเป็นที่พอใจแล้ว ผู้วิจัยได้สรุปถึงสิ่งที่เกิดขึ้นตั้งแต่การ เขากลุ่มครั้งที่ 1 จนถึงครั้งสุดท้าย ที่สมาชิกได้สำรวจตนเองในเรื่องต่าง ๆ ทำให้สมาชิกมีความรู้ความ</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการป้รึกษา เจริงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>เข้าใจในตนเอง ความรู้ความเข้าใจในโลกกว้างทางการศึกษาและอาชีพ ตลอดจนการวางแผนและตัดสินใจในอาชีพ จากนั้นผู้วิจัยได้ให้สมาชิกแสดงความรู้สึกหม่ต่อกลุ่ม และกล่าวขอบคุณเพื่อนสมาชิก ทำให้บรรยากาศในกลุ่มทุกคนทางสคชื่นแจ่มใสและสนิทสนมกันยิ่งขึ้น จากนั้นผู้วิจัยได้กล่าวป้ดกลุ่ม โดยอวยพรและให้กำลังใจให้สมาชิกทุกคนประสบความสำเร็จในอาชีพที่ตนเองตั้งเป้าหมายไว้ สรุปการ เขากลุ่มครั้งที่ 12 สมาชิกได้ตั้งเป้าหมายทางอาชีพของตนเอง และได้วางแผนเพื่อค้าเนินการ ไปสู่อชีพที่ตนเองตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งสมาชิกได้เลือกอาชีพที่ตนเองสนใจ 1 อาชีพ จากที่ได้อ้รวจไว้แล้ว มาวางแผนการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยสมาชิกได้แลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม ทำให้สมาชิกมีความแน้ใจในอาชีพที่ตนค้ตัดสินใจ และมีส่วนรวมในกระบวนการเลือกอาชีพของตน</p>

2.2 กลุ่มทดลอง (B) เป็นกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง โดยมีครูแนะแนวของโรงเรียนเป็นผู้จัดโปรแกรมให้นักเรียนและมีรูปแบบการค้าเนินการในแต่ละครั้ง ค้ังนี้

- ก. ครูชี้แจงหัวข้อกิจกรรมและวัตถุประสงค์ของโปรแกรม
- ข. ครูอธิบายกิจกรรม ให้ช้ช้อมูล หรือทำแบบทดสอบตามโปรแกรม
- ค. นักเรียนทำกิจกรรมด้วยตนเองและมีที่ก้ช้ช้อมูลในใบสรุปการ อ้รวจตนเอง
- ง. ครูเก็บรวบรวมโปรแกรมหลังจากที่นักเรียนทำเสร็จแล้ว

รายละเอียดเนื้อหาของแต่ละโปรแกรมเหมือนกับกลุ่มทดลอง (A) ที่ได้รับการป้รึกษา เจริงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม โดยมีสาระการศึกษาจากโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง แต่ละครั้งสรุปได้ค้ังนี้

ตารางที่ 5 สรุปสาระการศึกษาจากโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการศึกษาจากโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง
<p>ครั้งที่ 1 วันจันทร์ที่ 1 สิงหาคม 2531 เวลา 15.30 - 16.30 น.</p>	<p>ในการศึกษาโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 1 ซึ่งมีขอบทเรียนว่า "การสำรวจความสนใจกิจกรรมทางอาชีพ" นักเรียนเริ่มต้นศึกษาโดยการอ่านขอบทเรียนคำแนะนำการใช้โปรแกรม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ประเมินตนเองก่อนใช้โปรแกรมและตรวจคำตอบจากเฉลยที่เสนอไว้ในบทเรียน จากนั้นนักเรียนได้ทำความเข้าใจในรายละเอียดเนื้อหา ได้แก่อความหมาย และประเภทของกิจกรรมทางอาชีพ สลับกับการตอบคำถามเพื่อทบทวนความเข้าใจเนื้อหา โดยมีเฉลยให้นักเรียนทราบผลการตอบ ลำดับต่อมานักเรียนได้สำรวจตนเองถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนชอบทำ หรือทำแล้วมีความสุขไม่ว่าจะเป็นเวลาเล่น เวลาทำงาน หรือเวลาเรียนหนังสือ โดยให้เขียนย่อ ๆ จำนวน 10 กิจกรรม เช่น แต่งกลอน ร้องเพลง ปลูกไม้ประดับ ชอมของเล่น เป็นต้น จากนั้นนักเรียนวิเคราะห์กิจกรรมทั้ง 10 กิจกรรมว่านักเรียนชอบ หรือสนใจนั้น เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใดระหว่าง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับขอมูล 2. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความคิด 3. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบุคคล 4. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัตถุสิ่งของ <p>จากการวิเคราะห์กิจกรรมจะทำให้ให้นักเรียนทราบว่าตนเองให้ความสนใจกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใดเป็นอันดับสูงสุด และอันดับรองลงมา จากนั้นนักเรียนเลือกกิจกรรมที่นักเรียนกระทำโดยเฉพาะ และเป็นกิจกรรมที่แสดงถึงความสำเร็จหรือความภาคภูมิใจจำนวน 1 เรื่องมาเขียนเป็นอัครชีวประวัติ ลำดับสุดท้ายของโปรแกรมนักเรียนทำการประเมินตนเองหลังใช้โปรแกรม และตรวจคำตอบจากเฉลยที่เสนอไว้ในบทเรียน สรุปการใช้โปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุด</p>

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการศึกษาจากโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง
	<p>ที่ 1 ทำให้นักเรียนรู้จักตนเองเกี่ยวกับความสนใจกิจกรรมทางอาชีพ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะคำนึงถึงในการตัดสินใจเลือกอาชีพ เป็นการส่งเสริมการมีหลักการ ในการเลือกอาชีพ</p>
<p>ครั้งที่ 2 วันศุกร์ที่ 5 สิงหาคม 2531 เวลา 15.30 - 16.30 น.</p>	<p>ในการศึกษาโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 2 มีข้อบทเรียนว่า "การสำรวจทักษะทางอาชีพ" นักเรียนเริ่มต้นศึกษา โดยการอ่านข้อบทเรียน คำแนะนำการใช้โปรแกรม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ประเมินตนเองก่อนใช้โปรแกรม และตรวจคำตอบจากข้อเฉลยที่เสนอไว้ในบทเรียน จากนั้นนักเรียนได้ทำความเข้าใจในรายละเอียดเนื้อหา ได้แก่ ความหมายและประเภทของทักษะทางอาชีพ ความแตกต่างระหว่างทักษะทางอาชีพและกิจกรรมทางอาชีพ สลับกับการตอบคำถามเพื่อทบทวนความเข้าใจเนื้อหา โดยเมื่าคำเฉลยให้นักเรียนทราบผลการตอบ ลำดับต่อมานักเรียนได้สำรวจทักษะทางอาชีพของตนเอง โดยการนำกิจกรรมที่นักเรียนชอบ 10 กิจกรรม ที่สำรวจไว้แล้ว จากโปรแกรมชุดที่ 1 มาวิเคราะห์ว่า กิจกรรมเหล่านั้นนักเรียนได้ใช้ทักษะทางอาชีพประเภทใดมากที่สุด ระหว่าง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะทางการเคลื่อนไหวของร่างกาย 2. ทักษะทางการวิเคราะห์และคำนวณ 3. ทักษะทางศิลปะ คนตรี และวรรณกรรม 4. ทักษะทางสังคม 5. ทักษะทางการจัดการและธุรกิจ 6. ทักษะทางคานงานสำนักงาน <p>ลำดับสุดท้ายของโปรแกรม นักเรียนทำการประเมินตนเอง หลังใช้โปรแกรม และตรวจคำตอบจากข้อเฉลยที่เสนอไว้ในบทเรียน สรุปการใช้โปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 2 ทำให้นักเรียน</p>

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการศึกษาจากโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง
	<p>รู้จักตนเองเกี่ยวกับทักษะทางอาชีพ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะคำนึงถึงในการตัดสินใจเลือกอาชีพ เป็นการส่งเสริมการมีหลักการในการเลือกอาชีพ</p>
<p>ครั้งที่ 3 วันจันทร์ 8 สิงหาคม 2531 เวลา 15.30 - 16.30 น.</p>	<p>ในการศึกษาโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 3 มีขอบทเรียนว่า "การสำรวจบุคลิกภาพทางอาชีพ" โดยนักเรียนเริ่มต้นศึกษาข้อบทเรียน คำแนะนำการใช้โปรแกรม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ประเมินตนเองก่อนใช้โปรแกรม และตรวจคำตอบจากข้อเฉลย จากนั้นนักเรียนได้ทำความเข้าใจในรายละเอียดเนื้อหา ได้แก่ ความหมาย และประเภทของบุคลิกภาพทางอาชีพ สลับกับการตอบคำถาม เพื่อทบทวนความเข้าใจเนื้อหา โดยมีคำตอบให้นักเรียนทราบผลการตอบลำดับต่อมา นักเรียนได้สำรวจบุคลิกภาพทางอาชีพของตนเอง จากแผนภูมิบุคลิกภาพทางอาชีพ โดยอาศัยทักษะทางอาชีพที่สำรวจไว้แล้วจากโปรแกรมชุดที่ 2 มาวิเคราะห์ตรงกับบุคลิกภาพทางอาชีพประเภทใดระหว่าง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บุคลิกภาพลักษณะ เน้นรูปธรรม 2. บุคลิกภาพลักษณะ ใฝ่รู้ 3. บุคลิกภาพลักษณะ สุนทรีย์ 4. บุคลิกภาพลักษณะ เชิงสังคม 5. บุคลิกภาพลักษณะ กลาเสียง 6. บุคลิกภาพลักษณะ เจริญเบิกบาน <p>ลำดับสุดท้ายของโปรแกรมนักเรียนทำการประเมินตนเองหลังใช้โปรแกรม และตรวจคำตอบจากข้อเฉลยที่เสนอไว้ในบทเรียนสรุปการใช้โปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 3 ทำให้นักเรียนรู้จักตนเองเกี่ยวกับบุคลิกภาพทางอาชีพ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่</p>

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการศึกษาจากโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง
	จะคำนึงถึงในการตัดสินใจเลือกอาชีพ เป็นการส่งเสริมการมีหลักการในการเลือกอาชีพ
<p data-bbox="255 539 517 853">ครั้งที่ 4 วันพฤหัสบดี 11 สิงหาคม 2531 เวลา 15.30 - 16.30 น.</p>	<p data-bbox="563 533 1395 1043">ในการศึกษาโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 4 มีช่อบทเรียนว่า "การสำรวจความสนใจในอาชีพ" โดยนักเรียนเริ่มต้นศึกษาช่อบทเรียน คำแนะนำการใช้โปรแกรม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม จากนั้นนักเรียนได้ทำความเข้าใจในรายละเอียดเนื้อหา ได้แก่ ความหมายและความสำคัญของ "ความสนใจในอาชีพ" ต่อมานักเรียนได้ทำแบบทดสอบความสนใจของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย ทำให้นักเรียนใคร่หาอาชีพ และขออาชีพจากการแปลรหัสอาชีพ ซึ่งมี 6 กลุ่มอาชีพตามอักษรย่อ ดังนี้</p> <p data-bbox="602 1077 1118 1469"> R หมายถึง กลุ่มอาชีพทางช่าง I หมายถึง กลุ่มอาชีพทางวิทยาศาสตร์ A หมายถึง กลุ่มอาชีพทางศิลปะ S หมายถึง กลุ่มอาชีพบริการสังคม E หมายถึง กลุ่มอาชีพธุรกิจ C หมายถึง กลุ่มอาชีพธุรการ </p> <p data-bbox="563 1503 1395 1939">เมื่อแปลรหัสอาชีพแล้ว นักเรียนจะได้อาชีพที่ตนเองให้ความสนใจ เช่น รหัสอาชีพของนักเรียนคนหนึ่งคือ RIE อาชีพที่เขาสนใจได้แก่ ช่างเขียนแบบ ช่างเทคนิคทางไฟฟ้า ช่างซ่อมวิทยุ เป็นต้น สรุปการใช้โปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 4 ทำให้นักเรียนรู้จักตนเองเกี่ยวกับอาชีพและกลุ่มอาชีพที่นักเรียนสนใจ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะคำนึงถึงในการตัดสินใจเลือกอาชีพ เป็นการส่งเสริมการมีหลักการในการเลือกอาชีพ</p>

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการศึกษาจากโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง
<p>ครั้งที่ 5 วันจันทร์ที่ 15 สิงหาคม 2531 เวลา 15.30 - 16.30น.</p>	<p>ในการศึกษาโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 5 มีข้อบทเรียนว่า "การสำรวจความสามารถทางอาชีพ" โดยนักเรียนเริ่มต้นศึกษาข้อบทเรียน คำแนะนำการใช้โปรแกรม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม จากนั้นนักเรียนได้ทำความเข้าใจในรายละเอียดเนื้อหา ได้แก่ ความหมายและความสำคัญของ "ความสามารถทางอาชีพ" ต่อมานักเรียนได้ทำแบบทดสอบความสามารถของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย ทำให้นักเรียนได้รหัสอาชีพและชื่ออาชีพ จากการแปลรหัสอาชีพโดยรูปแบบเช่นเดียวกับโปรแกรมชุดที่ 4 เช่นรหัสอาชีพของนักเรียนคนหนึ่ง คือ RIC อาชีพที่เขาสนใจคือ พนักงานคุมแวงไฟฟ้า ช่างประกอบชิ้นส่วน เป็นต้น สรุปการใช้โปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง ชุดที่ 5 ทำให้นักเรียนรู้จักตนเอง เกี่ยวกับอาชีพและชื่ออาชีพของตนเองให้มีความสนใจภายหลังการประเมินความสามารถของตนเองแล้ว ซึ่งนักเรียนสามารถนำไปเป็นปัจจัยที่จะคำนึงถึง ในการตัดสินใจเลือกอาชีพ เป็นการส่งเสริมการมีหลักการในการเลือกอาชีพ</p>
<p>ครั้งที่ 6 วันศุกร์ที่ 19 สิงหาคม 2531 เวลา 15.30 - 16.30 น.</p>	<p>ในการศึกษาโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 6 มีข้อบทเรียนว่า "การสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงาน" โดยนักเรียนเริ่มต้นศึกษาข้อบทเรียน คำแนะนำการใช้โปรแกรม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ประเมินตนเองก่อนใช้โปรแกรม และตรวจคำตอบจากเฉลย จากนั้นนักเรียนได้ทำความเข้าใจรายละเอียดเนื้อหา ได้แก่ ความหมาย และประเภทของค่านิยมเกี่ยวกับงาน ความสำคัญของ "ค่านิยมเกี่ยวกับงาน" ต่อมานักเรียนได้สำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงานของตนเอง จากแบบทดสอบค่านิยม ของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย แล้วจัดอันดับค่านิยมที่ตนให้ความสำคัญและไม่ให้ความสำคัญอย่างละ 3 อันดับ สรุปการใช้โปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 4 ทำให้นักเรียนรู้จักตนเองในเรื่องค่านิยมเกี่ยวกับงานซึ่งนักเรียนสามารถนำไปเป็นปัจจัยที่จะคำนึงถึง ในการตัดสินใจเลือกอาชีพ เป็นการส่งเสริมการมีหลักการในการ</p>

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการศึกษาจากโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง
	เลือกอาชีพ
<p>ครั้งที่ 7 วันจันทร์ 22 สิงหาคม 2531 เวลา 15.30 - 16.30 น.</p>	<p>ในการศึกษาโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 7 มีช้อยทเรียนว่า "โลกกว้างทางการศึกษา (ตอนที่ 1)" โดยนักเรียนได้เริ่มต้นศึกษาช้อยทเรียน คำแนะนำการใช้โปรแกรม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ประเมินตนเองก่อนใช้โปรแกรม และตรวจคำตอบจากข้อเฉลย จากนั้นนักเรียนได้ทำความเข้าใจในรายละเอียด เนื้อหา ได้แก่ แผนภูมิโลกกว้างทางการศึกษา และแนวทางการศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 หลักสูตร โดยเสนอข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาการศึกษา และวุฒิการศึกษาของแต่ละหลักสูตร สลับกับการตอบคำถาม ทบทวนเนื้อหา โดยมีคำเฉลยให้นักเรียนทราบผลการตอบลำดับสุดท้ายของโปรแกรมนักเรียนทำการประเมินตนเองหลังใช้โปรแกรมและตรวจคำตอบจากข้อเฉลยที่เสนอไว้ในบทเรียน สรุปการใช้โปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 7 ทำให้นักเรียนรู้จักโลกกว้างทางการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อ ระยะเวลาการศึกษา และวุฒิการศึกษาของแต่ละหลักสูตร เป็นการเข้าใจสิ่งแวดล้อมและเป็นการส่งเสริมการมีความเข้าใจถูกต้องในกระบวนการ เลือกอาชีพ</p>
<p>ครั้งที่ 8 วันศุกร์ 26 สิงหาคม 2531 เวลา 15.30 - 16.30 น.</p>	<p>ในการศึกษาโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 8 มีช้อยทเรียนว่า "โลกกว้างทางการศึกษา (ตอนที่ 2)" โดยนักเรียนได้เริ่มต้นศึกษาช้อยทเรียน คำแนะนำการใช้โปรแกรม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ประเมินตนเองก่อนใช้โปรแกรม และตรวจคำตอบจากข้อเฉลย จากนั้นนักเรียนได้ทำความเข้าใจในรายละเอียด เนื้อหา ได้แก่ ตัวอย่างข้อสถาบันการศึกษา พร้อมทั้งประเภทวิชาหรือสาขาวิชาที่เปิดสอนของแต่ละสถาบัน ความประเภทของหลักสูตรการศึกษา ลำดับสุดท้ายของโปรแกรมนักเรียนทำการประเมินตนเองหลังใช้โปรแกรม และตรวจคำตอบจากข้อเฉลยที่เสนอไว้ในบทเรียน สรุปการใช้โปรแกรมการศึกษา</p>

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการศึกษาจากโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง
	<p>ทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 8 ทำให้นักเรียนรู้จักโลกกว้างทางการศึกษาเกี่ยวกับชื่อของสถาบันการศึกษา ประเภทวิชาหรือสาขาวิชาที่เปิดสอนเป็นการเข้าใจสิ่งแวดล้อม และเป็นการส่งเสริมการมีความเข้าใจที่ถูกต้องในกระบวนการเลือกอาชีพ</p>
<p>ครั้งที่ 9 วันจันทร์ 29 สิงหาคม 2531 เวลา 15.30 - 16.30น.</p>	<p>ในการศึกษาโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 9 มีข้อบทเรียนว่า "โลกกว้างทางอาชีพ (ตอนที่ 1)" โดยนักเรียนได้เริ่มตนศึกษาข้อบทเรียน คำแนะนำการใช้โปรแกรม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ประเมินตนเองก่อนใช้โปรแกรม และตรวจคำตอบจากข้อเฉลย จากนั้นนักเรียนได้ทำความเข้าใจในรายละเอียดเนื้อหาได้แก่ ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ประเภทของการประกอบอาชีพ และแนวทางการประกอบอาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรต่าง ๆ ลำดับสุดท้ายของโปรแกรมนักเรียนได้ประเมินตนเองหลังใช้โปรแกรม และตรวจคำตอบจากข้อเฉลยที่เสนอไว้ในบทเรียน สรุปการใช้โปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 9 ทำให้นักเรียนรู้จักโลกกว้างทางอาชีพเกี่ยวกับประเภทและแนวทางการประกอบอาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรต่าง ๆ เป็นการส่งเสริมให้สมาชิกเห็นคุณค่าและมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน</p>
<p>ครั้งที่ 10 วันศุกร์ 2 กันยายน 2531 เวลา 15.30-16.30 น.</p>	<p>ในการศึกษาโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 10 มีข้อบทเรียนว่า "โลกกว้างทางอาชีพ (ตอนที่ 2)" โดยนักเรียนได้เริ่มตนศึกษาข้อบทเรียน คำแนะนำการใช้โปรแกรม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม จากนั้นนักเรียนได้ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพจำนวน 73 อาชีพ จากบัตรอาชีพของสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย โดยนักเรียนได้จำแนกอาชีพทั้ง 73 อาชีพ เป็น 3 กลุ่ม คือ "อาจจะเลือก" "ไม่แน่ใจ" และ "จะไม่เลือก" จากนั้นให้เลือกอาชีพในกลุ่ม "อาจจะเลือก" ที่สนใจที่สุดจำนวน 10 อาชีพ พร้อมให้สาเหตุการเลือกอาชีพ</p>

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการ ศึกษาจากโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง
	<p>นั้น ๆ สรุปการใช้โปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 10 ทำให้นักเรียนรู้จักโลกกว้างทางอาชีพ เกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพต่างๆ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ และการมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน</p>
<p>ครั้งที่ 11 วันจันทร์ 5 กันยายน 2531 เวลา 15.30-16.30น.</p>	<p>ในการศึกษาโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 11 มีขอบทเรียนว่า "ทักษะการตัดสินใจ และการแก้ปัญหาทางอาชีพ" โดยนักเรียนได้เริ่มต้นศึกษา ขอบทเรียน คำแนะนำการใช้โปรแกรม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ประเมินตนเองก่อนใช้โปรแกรม และตรวจคำตอบจากเฉลย จากนั้นนักเรียนได้ทำความเข้าใจในรายละเอียดเนื้อหา ได้แก่ ขั้นตอนการตัดสินใจและการแก้ปัญหาทางอาชีพ ซึ่งมี 6 ขั้นตอน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การระบุปัญหาที่ต้องตัดสินใจ 2. การสำรวจข้อมูล เพื่อแก้ปัญหา 3. การประเมินข้อมูล 4. การวางแผน เพื่อดำเนินการ 5. การดำเนินการตามแผน 6. การทบทวนแผนให้กระจ่างชัด <p>จากนั้นนักเรียนได้ตัดสินใจเลือกอาชีพที่เคยสำรวจไว้แล้วในโปรแกรมชุดที่ 4,5,6 และ 10 โดยให้ตัดสินใจเลือกเพียง 3 อาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง โดยอาศัย ขั้นตอน และแผนภูมิการตัดสินใจในอาชีพลำดับสุดท้ายของโปรแกรมนักเรียนได้ประเมินตนเองหลังใช้โปรแกรม และตรวจคำตอบจากเฉลยที่เสนอไว้ในบทเรียน สรุปการใช้โปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 11 ทำให้นักเรียนได้ทราบถึงขั้นตอนการตัดสินใจในอาชีพ และสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ด้วยตนเอง</p>

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/ เวลา	สรุปสาระการศึกษาจากโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง
	จำนวน 3 อาชีพ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีอิสระในการตัดสินใจเลือกอาชีพ
<p>ครั้งที่ 12 วันศุกร์ที่ 9 กันยายน 2531 เวลา 15.30-16.30น.</p>	<p>ในการศึกษาโปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 12 มีข้อบทเรียนว่า "การวางแผนและการตั้งเป้าหมายทางอาชีพ" โดยนักเรียนได้เริ่มต้นศึกษาข้อบทเรียน คำแนะนำการใช้โปรแกรม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ประเมินตนเองก่อนใช้โปรแกรม และตรวจคำตอบจากข้อเฉลย จากนั้นนักเรียนได้ทำความเข้าใจในรายละเอียดเนื้อหาได้แก่ ความสำคัญของการวางแผนทางอาชีพ สิ่งที่ควรคำนึงในการวางแผนทางอาชีพ ลักษณะของเป้าหมายที่ดี และแนวทางในการตั้งเป้าหมายทางอาชีพ สลับด้วยการตอบคำถามทบทวนเนื้อหา โดยผู้เฉลยให้นักเรียนทราบผลการตอบ จากนั้นเป็นการนำอาชีพที่ได้ตัดสินใจเลือกในโปรแกรมชุดที่ 11 จำนวน 3 อาชีพ มาวางแผน โดยระบุข้อดีสถาบันการศึกษาที่จะไปศึกษาต่อ เพื่อมุ่งสู่อาชีพทั้ง 3 อาชีพนั้น พร้อมทั้งระบุสิ่งที่จะดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายลำดับสุดท้ายของโปรแกรม นักเรียนได้ประเมินตนเองหลังใช้โปรแกรม และตรวจคำตอบจากข้อเฉลยที่เสนอไว้ในบทเรียน สรุปการใช้โปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเองชุดที่ 12 ทำให้นักเรียนสามารถตั้งเป้าหมายทางอาชีพของตนเองและได้วางแผนเพื่อดำเนินการไปสู่อาชีพที่ตั้งเป้าหมายไว้ เป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกอาชีพของตนเอง</p>

2.3 กลุ่มควบคุม (c) เป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือวิธีใด ๆ เพียงแต่ให้มีเวลาอยู่ในโรงเรียนเพิ่มขึ้นเท่ากับกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม โดยมีครูแนะแนวของโรงเรียนเป็นผู้ดูแลให้นักเรียนใช้เวลาที่กำหนดในการอ่านหนังสือที่ตนสนใจทำการบ้าน หรือปรึกษาหารือกันเอง โดยอย่างอิสระ ในห้องแนะแนวของโรงเรียนโดยมีรูปแบบการดำเนินการดังนี้

2.3.1 ชี้แจงวัตถุประสงค์ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการให้เวลากับตนเองในการศึกษา ค้นคว้าข้อมูลทางด้านการศึกษา และอาชีพในห้องแนะแนวที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของตนเอง นอกจากนี้นักเรียนสามารถใช้เวลาในการทำการบ้าน อ่านหนังสือ เตรียมสอบหรือปรึกษาหารือกับเพื่อนเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

2.3.2 ให้นักเรียนลงชื่อพร้อมทั้งเวลาและกลับ โดยตกลงให้นักเรียนทราบถึงการได้รับประโยชน์ในการช่วยเหลือในขั้นตอนต่อไปหากนักเรียนมาครบทุกครั้ง

ผลที่เกิดขึ้น ปรากฏว่า นักเรียนทั้ง 8 คน มาลงชื่อและศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ ในห้องแนะแนว สัปดาห์ละ 2 ครั้ง จำนวน 6 สัปดาห์ รวม 12 ครั้ง ครบตามจำนวนและเวลาที่กำหนด

2.4 เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ทำการทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ด้วยแบบวัดคุณภาวะทางอาชีพ มาตรฐานวัดทัศนคติ กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ในวันและเวลาเดียวกัน

2.5 เก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบให้คะแนนจากแบบวัดคุณภาวะทางอาชีพ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนคุณภาวะทางอาชีพจากแบบทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) และหลังการทดลอง (Posttest) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณภาวะทางอาชีพจากการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของคะแนนผู้ภาวะทางอาชีพจากการทดสอบหลังการทดลองและหลังจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแล้วควยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe Method)